

Aluehallintovirasto

Pelastustoimen palvelut Vantaan ja Keravan sekä Keski- Uudenmaan hyvinvointialueilla 2024

Aluehallintoviraston
asiantuntija-arvio

Pauliina Kopra
Mira Leinonen
Sampsa Lintunen
Piia Manninen
Eero Nyman

Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Pelastustoimi ja varautuminen

Pelastustoimen palvelut Vantaan ja Keravan sekä Keski-Uudenmaan
hyvinvointialueilla 2024

21.10.2025

Pauliina Kopra

Mira Leinonen

Sampsa Lintunen

Piia Manninen

Eero Nyman

Aluehallintovirastojen julkaisuja 311/2025

ISSN 2343-3132

ISBN-978-952-7481-60-8

Painopaikka

2025

KUVAILULEHTI
Aluehallintovirastojen julkaisuja 311/2025

Tekijät Pauliina Kopra, Mira Leinonen, Sampsa Lintunen, Piia Manninen ja Eero Nyman	Julkaisuaika 21.10.2025		
	Toimeksiantaja(t) -		
	Toimielimen asettamispäivä -		
Julkaisunnimi Pelastustoimen palvelut Vantaan ja Keravan sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueilla 2024			
Tiivistelmä Onnettomuuksien ehkäisyn palvelut toteutuivat pääosin edellisten vuosien tasolla, mutta tarkemman arvion tekemiseksi selvityksen tiedot olivat paikoin puutteelliset. Turvallisuusviestintä toteutui keskimääräisellä tasolla ja alue hyödyntää sosiaalista mediaa. Kehittämistarpeita ovat digipalveluiden laajentaminen ja lähikoulutuksen vahvistaminen. Palontutkinta toteutui suunnitellusti, mutta tiedon hyödyntäminen pelastustoiminnan kehittämisessä vaatii lisäresursseja. Yhteistyötä tehdään hyvinvointialueiden ja viranomaisten välillä, mutta resurssien puute rajoittaa kehittämistyötä. Määräaikaisen valvonnan velka jatko kasvu, kun alue ei päässyt vuodelle asetettuihin tavoitteisiin. Pelastustoimen resurssit eivät ole kehittyneet suhteessa väestömäärään, ja toimintavalmius on paikoin heikko. Erityisesti Itä-Vantaalla tilanne kuormittaa naapuripelastuslaitosta. Valmiustarkastuksia ei ole tehty vuonna 2024. Selvityksen sisältämien tietojen perusteella ei voida arvioida tulipaloihin liittyvää suorituskkyä. Väestön varoitusjärjestelmässä havaitut puutteet edellyttävät toimenpiteitä. Henkilöstön riittävyydessä ja saatavuudessa on haasteita. Kalusto vastaa vaatimuksia, mutta kalustoon kohdistuvia investointeja on suunniteltava riittävällä aikajänteellä. Asemarakentamishankkeet voivat toteutuessaan korjata toimintavalmiuspuutteita, mutta vaihtoehtoiset suunnitelmat on laadittava viivästysten varalta. Ulkoiset pelastussuunnitelmat ja asiakirjahallinta edellyttävät kehittämistä. Vapaaehtoisten, kuten sopimuspalokuntalaisten saatavuuteen liittyy haasteita. Pelastuslaitoksen lakisääteisissä suunnitelmissa ja johtamisohjeissa on päivitystarvetta. Väestönsuojeluun liittyvä yhteistyö edellyttää lisäpanostusta. Selvityksen tietosisältö on paikoin liian suppea investointien vaikutusten arvioimiseksi tarkemmin. Strategiatyö ei ole huomionnut pelastustoimen valtakunnallisia tavoitteita riittävästi. Tulipalojen määrä on laskussa, mutta syitä ei voida osoittaa. Toimintavalmiuden kehittäminen vaatii riskiperusteista suunnittelua ja investointeja.			
Asiasanat Pelastustoimi Asiantuntija-arvio Palvelutaso Hyvinvointialue			
ISSN (painettu) xxxx-xxxx	ISBN (painettu) xxxx-xxxx	ISSN (verkkojulkaisu) 2343-3132	ISBN (verkkojulkaisu) 978-952-7481-60-8
Kokonaissivumäärä 62		Kieli Suomi	Hinta -
Julkaisija Etelä-Suomen aluehallintovirasto		Paino -	

INFORMATIONSSIDA
Regionförvaltningsverkens publikationer 311/2025

Sammanställd av Pauliina Kopra, Mira Leinonen, Sampsa Lintunen, Piia Manninen och Eero Nyman		Utgivningsdatum 21.10.2025	
		Uppdragsgivare -	
		Datum för tillsättandet av organet -	
Publikationens titel Räddningsväsendets tjänster i Vanda och Kervo välfärdsområde 2024			
Referat Tjänsterna för förebyggande av olyckor genomfördes i huvudsak på samma nivå som tidigare år, men för en noggrannare bedömning var uppgifterna i redogörelsen ställvis bristfälliga. Säkerhetskommunikationen genomfördes på genomsnittlig nivå och området utnyttjar sociala medier. Utvecklingsbehoven består av att utöka de digitala tjänsterna och stärka närutbildningen. Brandutredning genomfördes som planerat, men det krävs tilläggsresurser för att utnyttja informationen i utvecklingen av räddningsverksamheten. Välfärdsområdena och myndigheterna samarbetar, men bristen på resurser begränsar utvecklingsarbetet. Skulden för den periodiska tillsynen fortsatte att öka när området inte uppnådde de mål som ställts upp för året. Räddningsväsendets resurser har inte utvecklats i förhållande till befolkningens mängden och aktionsberedskapen är ställvis svag. Särskilt i Östra Vanda belastar situationen det intilliggande räddningsverket. Inga beredskapsinspektioner har genomförts 2024. Utifrån uppgifterna i redogörelsen kan man inte bedöma kapaciteten i fråga om bränder. Brister i befolkningslarmsystemet kräver åtgärder. Det finns utmaningar i fråga om tillräcklig personal och tillgången på personal. Materielen uppfyller kraven, men materielinvesteringar ska planeras på tillräckligt lång sikt. Stationsbyggnadsprojekten kan, om de genomförs, åtgärda brister i aktionsberedskapen, men alternativa planer ska utarbetas med tanke på dröjsmål. Externa räddningsplaner och dokumenthantering kräver utveckling. Det finns utmaningar i tillgången till frivilliga, såsom avtalsbrandkårister. Räddningsverkets lagstadgade planer och ledningsanvisningar behöver uppdateras. Samarbetet kring befolkningsskyddet förutsätter ytterligare satsningar. Redogörelsens datainnehåll är ställvis för begränsat för att man ska kunna bedöma investeringseffekterna närmare. Strategiarbetet har inte beaktat räddningsväsendets riksomfattande mål tillräckligt. Antalet bränder minskar, men orsakerna kan inte påvisas. Utvecklingen av aktionsberedskapen kräver riskbaserad planering och investeringar.			
Ämnesord Räddningsväsendet Expertbedömning Servicenivå Välfärdsområde			
ISSN (tryckt) xxxx-xxxx	ISBN (tryckt) xxxx-xxxx	ISSN (webbpublikation) -	ISBN (webbpublikation) xxxx-xxxx
Sidantal -	Språk -		Pris -
Utgivare -	Tryckeri -		

Sisällysluettelo

1	Onnettomuuksien ehkäisyn palvelut	7
2	Pelastustoiminnan palvelut	20
3	Pelastustoiminnan suunnitelmat	38
4	Pelastustoimen vapaaehtoistoiminta	42
5	Väestönsuojelun palvelut	46
6	Pelastustoimen palvelujen laatu ja sen kehittämistarve	51
7	Pelastustoimen investointien tarve ja vaikutukset	57
8	Menetelmät ja laatuseloste	59
9	Liitteet	61
10	Lähteet ja arvioinnissa käytetty tausta-aineisto	61

Lukijalle

Aluehallintovirasto valmistelee pelastustoimen järjestämislain (613/2021) 14 §:n mukaisesti alueellaan pelastustoimen palvelutason ja rahoituksen tason riittävyyden arvioimiseksi vuosittain asiantuntija-arvion hyvinvointialueittain. Asiantuntija-arvioissa tarkastellaan ja arvioidaan pelastustoimen palvelutasoa tehtäväkohtaisesti, pelastustoimen palvelujen tarvetta, saatavuuden ja laadun toteutunutta ja arvioitua tulevaa kehitystä sekä investointien tarvetta ja vaikutuksia.

Asiantuntija-arviot toimitetaan sisäministeriölle ja julkaistaan julkisessa tietoverkossa. Asiantuntija-arvioilla on merkittävä asema sisäministeriön, valtiovarainministeriön ja hyvinvointialueiden vuosittaisissa neuvotteluissa.

Vastuu pelastustoimen järjestämisestä on vuoden 2023 alusta alkaen 21 hyvinvointialueella ja Helsingin kaupungilla. Vuonna 2025 laadituissa arvioissa tarkastellaan pelastustoimen palveluja ja niiden tasoa sisällöllä, joka on määritelty sisäministeriön asetuksessa hyvinvointialueen seuranta- ja arviointivelvollisuudesta sekä aluehallintoviraston asiantuntija-arviosta (21.12.2022/1213).

Arvioinnin pääasiallinen tietolähde on hyvinvointialueiden vuosittaiset selvitykset. Arvioinnissa käytetään lisäksi muuta valvontatyössä esille tullutta tietoa, kuten kanteluratkaisuja ja korjausmääräyksiä. Lisäksi arvioinnissa hyödynnetään hyvinvointialueen omavalvonnan tuottamaa tietoa, keskeisiä toimintaa määrittäviä dokumentteja, kuten palvelutasopäätöksiä, sekä PRONTO-tilastoja (pelastustoimen resurssi- ja onnettomuustilastot).

Asiantuntija-arviot tarjoavat jäsenneltyä tietoa keskeisistä pelastustoimen palvelujen järjestämisen osa-alueista alueellisille ja kansallisille päättäjille, viranhaltijoille ja asiantuntijoille. Arviot tukevat myös hyvinvointialueiden toiminnan suunnittelua.

Asiantuntija-arvion luonnos oli Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella kommentoitavana 10.-17.6.2025. Hyvinvointialue kommentoi luonnosta ja esitti tietoihin tarkennuksia.

Kiitämme Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen yhteyshenkilöitä ja asiantuntijoita hyvästä yhteistyöstä ja panostuksesta arviointikokonaisuudessa.

1 Onnettomuuksien ehkäisyn palvelut

Onnettomuuksien ehkäisyn palveluja ovat pelastustoimelle kuuluva

- ohjaus, neuvonta ja turvallisuusviestintä
- palontutkinta
- yhteistyö onnettomuuksien ehkäisemiseksi
- onnettomuuskehityksen seuranta
- hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa hoitamien onnettomuuksien ehkäisyyn ja valvontaan kuuluvien tehtävien asianmukaisuuden valvonta
- valvontatehtävät
- valmiustarkastukset.

Tässä luvussa arvioidaan onnettomuuksien ehkäisyn palvelujen tarvetta, saatavuutta ja kehittämistarvetta.

1.1 Ohjaus, neuvonta ja turvallisuusviestintä

Pelastustoimelle kuuluvaa ohjausta ovat muun muassa

- rakentamisen, pelastussuunnitelmien laatimisen ja poistumisturvallisselvitysten laatimisen ohjaus ja viranomaisen suorittama arviointimenettely
- omatoimisen varautumisen tukeminen
- pelastustoimen laitteiden ja laitteistojen kunnossapidon ohjaaminen.

Pelastustoimelle kuuluvaa neuvontaa ovat muun muassa neuvontapuhelin- ja neuvontasähköpostipalvelut. Turvallisuusviestintää ovat muun muassa yleisötapahtumat, turvallisuuskoulutus, sosiaalisen median viestintä ja mediaviestintä.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Onnettomuuksien ehkäisyn keskeiset kohderyhmät ja asiakaskokonaisuudet vuonna 2024 olivat rakennettu ympäristö, asuminen, työ, varhaiskasvatus ja opiskelu, vapaa-aika sekä liikenne. Turvallisuusviestintää kohdennettiin näiden teemojen mukaan. Alue saavutti selvityksensä mukaan vuodelle 2024 asetetut tavoitteet.

Turvallisuusviestinnän kokonaisuus toteutui pääosin tavoitteiden mukaisesti. Tavoittamatta jäi esikoululaiset. Turvallisuuskoulutuksista kerätyn asiakaspalautteen perusteella 92 % vastaajista kertoi koulutuksen auttaneen ymmärtämään, että omalla toiminnalla on merkitystä onnettomuuksien ehkäisyssä. 81 % puolestaan kertoi koulutuksen lisänneen valmiuksia havaita paloturvallisuuteen liittyviä riskejä. 81 % vastaajista koki, että koulutus lisäsi osaamista toimia onnettomuustilanteessa. Vastaajia oli 375 kpl.

Alue toteutti turvallisuusviestintää aktiivisesti myös sosiaalisessa mediassa, joskin ei täysin suunnitelmallisesti. Alue pyrkii tavoittamaan jatkossakin erityisesti painopistekohderyhmät kuten lapset ja nuoret lähikoulutuksin. Samaan aikaan kuitenkin kustannussyistäkin palveluja tuotetaan enemmän keskitetysti ja digitaalisesti.

Muu tieto

Aluehallintoviraston PRONTO-tilastojen (taulukko 1) perusteella turvallisuusviestinnän tilaisuuksia on järjestetty hieman edellisvuotta enemmän ja myös osallistujia on ollut edellisvuotta enemmän. Molemmissa alue kuitenkin jää alle valtakunnallisen keskiarvon. Toteutustapojen osuuksissa alue noudattelee valtakunnallisia keskiarvoja.

Taulukko 1: Kooste turvallisuusviestinnästä Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen alueella vuonna 2024.¹

Turvallisuusviestintä Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen alueella vuonna 2024		Edellinen vuosi	Valtakunnallinen keskiarvo 2024
Tilaisuuksien lukumäärä (*kpl/1000 asukasta)	638 kpl (*1,3)	617 kpl (*1,3)	(*1,5)
Osallistujia väkiluvusta	10 % (47 635 hlöä)	8 % (39 697 hlöä)	13 %
Osallistujien osuudet toteutustavoittain			
Valistuskampanja	15 %	11 %	13 %
Messut tai muu yleisötilaisuus	54 %	58 %	56 %
Turvallisuusneuvonta	3 %	4 %	6 %
Turvallisuuskoulutus	27 %	27 %	25 %

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Alueen vuosittainen selvitys ohjauksen ja neuvonnan palveluiden saatavuuden ja vaikutusten sekä kehittämistarpeiden osalta oli tietosisällöltään puutteellinen. Tästä syystä arviota ei voida tehdä.

Turvallisuusviestinnän arvioidaan toteutuvan keskimääräisellä tasolla. Alue hyödyntää sosiaalista mediaa turvallisuusviestinnässään. Keskeiset kehityskohdat ovat digipalvelujen lisääminen resurssien tehostamiseksi sekä lähikoulutuksen vahvistaminen erityisesti lasten ja nuorten kohdalla.

1.2 Palontutkinta

Palontutkinnan tavoitteena on vastaavien onnettomuuksien ehkäisy ja vahinkojen rajoittaminen sekä pelastustoiminnan ja toimintavalmiuksien kehittäminen. Palontutkinnassa arvioidaan tulipalon syttymissyy ja selvitetään palon syttymiseen ja leviämiseen vaikuttaneet tekijät, palosta aiheutuneet vahingot ja pelastustoiminnan kulku. Palontutkinta on jaettu tyypillisesti tasoille 1–3².

¹ Pelastustoimen toimenpidetilasto PRONTO. Tiedot haettu 6.2.2025.

² Pelastuslaitosten palontutkinnan käsikirja (2014), s. 11–12.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Alue on selvityksessään todennut, että tutkintakynnyksen ylittäneet tulipalot on tutkittu vuonna 2024. Lisäksi alueella tutkittiin tapauksia, joista saatiin hyötyä pelastuslaitoksen oman toiminnan kehittämiseksi. Tutkinnan tulosten hyödyntämistä on vuoden 2024 aikana kehitetty ja kehittäminen jatkuu. Palontutkinnan resursoinnin on tunnistettu olevan liian pieni tutkinnan tarpeeseen nähden ja toiminnan kehittämiseksi.

Palontutkinnan kautta alueella on tehty havaintoja esimerkiksi akkujen aiheuttamista tulipaloista sekä rivi- ja luhtitalojen yläpohjiin levinneistä tulipaloista. Palontutkinnalla hankittu tieto on keskeisessä osassa muun muassa tulipalojen määrän vähentämiseksi asetetun tavoitteen saavuttamisessa.

Alueen palontutkintaryhmään kuuluu viisi jäsentä ja työaikaa tutkintaan käytetään laskennallisesti 0,8 henkilötyövuotta.

Muu tieto

Aluehallintoviraston PRONTO-tilastojen (taulukko 2) perusteella alueella tapahtuu verrattain paljon tulipaloja. Kaikista tulipaloista syttymissyy arviointi vastaa valtakunnallista keskiarvoa. Toisen tason palontutkintaa suhteessa alueen tulipalojen määrään tehdään hieman valtakunnallista keskiarvoa vähemmän. Alueella tutkittiin kaikki vakavia henkilövahinkoja aiheuttaneet tulipalot. Vakavia omaisuusvahinkoja aiheuttaneita tulipaloja alueella tutkittiin hieman valtakunnallista keskiarvoa vähemmän.

Tulipalot, joissa syttymissyy arvioidaan olevan tahallinen tai tuottamuksellinen ilmoitetaan poliisille verrattain aktiivisesti (taulukko 3). Luku ei ota kantaa, millä tavalla ilmoitus on tehty. Alueella tehdään ilmoituksia myös tilannepaikalla suullisesti poliisipartiolle. Eniten alueella jää ilmoittamatta tulipaloja, joissa syttymissyytä ei ole voitu arvioida.

Taulukko 2 Palontutkinta Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksessa vuonna 2024.³

Palontutkinta Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksessa vuonna 2024		Koko maa
Tulipaloja alueella yhteensä lkm.	805 kpl	11 876 kpl
Syttymissyö on voitu arvioida vähintään tasolla I	86 %	88 %
Taso II kaikista tulipaloista (*lukumäärä)	2 % (*17)	3 % (*415)
Taso II syttymiskohdasta levinneistä rakennuspaloista	15 %	20 %
Taso II vakavia henkilövahinkoja aiheuttaneista tulipaloista	100 %	89 %
Taso II yli 200 000 omaisuusvahinkoja aiheuttaneista rakennuspaloista	50 %	68 %
Taso II vakavia henkilö -tai omaisuusvahinkoja aiheuttaneista	73 %	75 %
Edellisen vuoden vertailuarvo	45 %	67 %
Vakavia henkilö- tai omaisuusvahinkoja tapausten lkm.	11 kpl	269 kpl

Taulukko 3 Tahallisten ja tuottamuksellisten tulipalojen ilmoittaminen poliisille Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen alueella vuonna 2024.⁴

Tahallisten ja tuottamuksellisten tulipalojen ilmoittaminen Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen alueella vuonna 2024		Koko maa
Ilmoitettu lkm.	337 kpl	2509 kpl
Ei ilmoitettu lkm.	95 kpl	2334 kpl
Yhteensä lkm.	432 kpl	4843 kpl
Ilmoitus % (lakisääteinen velvollisuus 100 %)	78 %	52 %
Ilmoitus % edellisenä vuonna	99 %	54 %

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Palontutkinnan palvelutarve pysyi ennallaan ja kaikki tutkintakynnyksen ylittäneet palot sekä osa kehityksen kannalta hyödyllisistä tapauksista tutkittiin. Tutkinnan tuloksia on pyritty hyödyntämään erityisesti onnettomuuksien ehkäisyssä, mutta pelastustoiminnan kehittämisessä tutkinnan tulosten hyödyntäminen edellyttää lisää panostusta. Vuoden 2025 painopiste on

³ Pelastustoimen toimenpidetilasto PRONTO. Tiedot haettu 14.3.2025.

⁴ Pelastustoimen toimenpidetilasto PRONTO. Tiedot haettu 5.2.2025.

tutkintatiedon parempi hyödyntäminen ja resurssien kasvattaminen, jotta tutkintojen määrä ja laatu nousevat.

1.3 Yhteistyö onnettomuuksien ehkäisemiseksi

Pelastuslaitoksen tulee onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja turvallisuuden ylläpitämiseksi toimia yhteistyössä muiden viranomaisten ja alueen yhteisöjen ja asukkaiden kanssa ja osallistua paikalliseen ja alueelliseen turvallisuussuunnittelutyöhön.

Muita viranomaisia ovat esim. rakennusvalvontaviranomaiset, kaavoitusviranomaiset, ympäristöterveydenhuollon viranomaiset, poliisi ja sosiaali- ja terveysviranomaiset. Yhteistyötahona ovat lisäksi nuohoojat.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Alue tekee yhteistyötä molempien hyvinvointialueiden kanssa ja on osallistunut muun muassa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden määrittelyyn. Sosiaali- ja terveystoimen työntekijöille on lisäksi koulutettu pelastuslain 42 §:n mukainen ilmoitusmenettely.

Alue on viestinyt yhteistyön osalta erityisesti kodin turvallisuudesta ja kaatumisten ehkäisystä.

Yhteistyön osalta alue on tunnistanut lisäystarpeen yhdelle henkilötyövuodelle. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on hyvinvointialueen lakisääteinen tehtävä. Pelastustoimella ei ole olemassa olevia rakenteita hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi hyvinvointialueella eikä valmiita toimintamalleja osallistumiselle ole.

Pelastuslaitoksen mukaan hyvinvointialueiden turvallisuus- ja varautumisyksiköiden yhteistyön tiivistäminen nähdään erityisen tärkeänä tavoitteena vuodelle 2025.

Pelastuslaitos on täydentänyt selvitystään ja tuonut ilmi, että se kehittää toimintaansa tiiviissä yhteistyössä eri viranomaisten kanssa useilla osa-alueilla. Yhteistyötä tehdään muun muassa rakenteellisen paloturvallisuuden ja maankäytön, tapahtumaturvallisuuden, kemikaaliturvallisuuden sekä hyvinvointialueiden turvallisuus- ja varautumistyön parissa. Mukana ovat esimerkiksi rakennusvalvonta, poliisilaitokset, Poliisihallitus, TUKES ja hyvinvointialueiden turvallisuustyöryhmät.⁵

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Alue on selvityksessään kertonut yhteistyöstä hyvinvointialueiden sisällä. Yhteistyön osalta alue on tunnistanut yhden henkilötyövuoden resurssin lisäystarpeen. Yhteistyötä tehdään hyvinvointialueiden kesken, mutta toiminnan kehittämiseen ei ole resursseja. Alueen täydentämien tietojen perusteella alue kehittää toimintaansa tiiviissä yhteistyössä eri viranomaisten ja toimijoiden kanssa useilla eri osa-alueilla. Alueen esittämiä kehittämistoimenpiteitä pidetään oikean suuntaisina.

⁵ Pelastuslaitoksen kommentit. 16.6.2025.

1.4 Onnettomuuskehityksen seuranta

Onnettomuuskehityksen seurantaan kuuluu onnettomuusuhkien ja onnettomuuksien määrän ja syiden kehityksen seuranta. Seurantaan kuuluu myös omien ja yhteistyössä toteutettavien toimenpiteiden käynnistäminen.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Alueella tehdään onnettomuuskehityksen seuranta osana pelastustoimen riskianalyysityötä sekä omavalvontaa. Seuranta perustuu tilasto- ja paikkatietotarkasteluun sekä lisäksi toimintaympäristön muutosvoimiin keskittyvään (PESTLE) tarkasteluun. Pelastuslaitoksella on käytössä automaattisesti päivittyvät raportointinäkymät. Tiedot päivittyvät viikoittain ja keskeisimpiä osia käydään läpi viikkotasolla myös yhteistyöviranomaisten kanssa.

Alueen mukaan onnettomuuskehityksen seuranta on kehitettävä tukemaan entistä paremmin palvelutuotannon kehittämistä. Onnettomuuskehityksen seuranta tukevien raportointinäkymien parempi hyödyntäminen edellyttää koulutusta sekä prosessin tarkempaa kuvaamista. Onnettomuuskehityksen seurannan tuottaman tiedon hyödyntämisestä tiedolla johtamisessa sekä osana riskianalyysityötä kehitetään myös Uudenmaan pelastuslaitosten yhteisessä Palosuojelurahaston rahoittamassa hankkeessa vuosien 2024–2026 aikana.

Alue on tuonut selvityksessään esille havaintoja tulipalojen ja liikenneonnettomuuksien määrissä tapahtuneista muutoksista.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Alueella on valmius tuottaa tietoa onnettomuuskehityksen seurannasta muun muassa omavalvontaan. Pelastuslaitoksen tiedot ovat osana Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen omavalvonnan raportointia. Tiedoissa ei kuitenkaan eritellä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen tietoja. Ilman hyvinvointivointialuekohtaisia tietoja ei voida arvioida palvelujen yhdenvertaista toteutumista. Tiedon hyödyntäminen päätöksenteossa ja toiminnan kehittämisessä edellyttää jatkossa konkreettisia toimenpiteitä.

1.5 Hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa hoitamien onnettomuuksien ehkäisyyn ja valvontaan kuuluvien tehtävien asianmukaisuuden valvonta

Hyvinvointialue voi tuottaa järjestämisvastuulleen kuuluvat palvelut itse tai yhteistoiminnassa muiden hyvinvointialueiden kanssa. Hyvinvointialue voi myös hankkia ne sopimukseen perustuen muilta palvelujen tuottajilta. Vaikka hyvinvointialue hankkii palveluja muulta palvelujen tuottajalta, sillä säilyy vastuu palvelujen järjestämisestä ja niiden asianmukaisen tuottamisen valvonnasta.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Alueen selvityksessä on tuotu esille, että Keski-Uudenmaan pelastuslaitos tuotti 2024 kaikki palvelunsa itse. Järjestämisvastuu Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen pelastustoimen palveluista on siirretty yhteistoimintasopimuksen (22.6.2022) myötä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle. Vantaan ja Keravan sekä Keski-Uudenmaan

hyvinvointialueiden maantieteellisillä alueilla onnettomuuksien ehkäisyn palveluita tuotetaan palvelutasopäätöksen mukaisesti yhtenä kokonaisuutena.

Pelastuslautakunta on kokouksessaan 24.4.2025 päivittänyt hyvinvointialueiden välillä tehtyä sopimusta pelastustoimen palvelujen järjestämisvastuun siirrosta.

Pelastuslaitoksen mukaan Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen yhteinen pelastuslautakunta on ylin pelastusviranomainen, joka valvoo tehtävien asianmukaisuutta. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosäännön 25 § 5 kohdan mukaan pelastuslautakunnan tehtävänä on vastata toimialallaan sisäisestä valvonnasta ja sen toteutumisen järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä huolehtia tarvittavilta osin omavalvonnasta ja sen raportoinnista molemmille hyvinvointialueille. Vastaava kirjaus on Keski-Uudenmaan ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialueiden yhtistoimintasopimuksessa.⁶

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Aluehallintovirasto on jo edellisen vuoden asiantuntija-arviossa todennut, että hyvinvointialueet ovat tehneet onnettomuuksien ehkäisyn ja valvonnan palvelujen tuottamisesta yhteistoimintasopimuksen, jonka asianmukaista toteutumista Keski-Uudenmaan hyvinvointialue on velvollinen osaltaan valvomaan.

Aluehallintovirasto tukeutuu näkemyksessään sisäministeriön muistioon, jonka mukaan, vaikka tehtävä järjestettäisiin yhteistoiminnassa, järjestämisvastuun siirtävällä hyvinvointialueella olisi aina kuitenkin tehtävän rahoitusvastuu sekä viimesijainen vastuu valvoa, että tehtävä tulee asianmukaisesti järjestetyksi.⁷ Aluehallintoviraston tiedossa ei ole, että tästä pääsäännöstä olisi annettu poikkeamismahdollisuutta.

1.6 Valvontatehtävät

Pelastuslaitoksen on valvottava, että pelastuslain mukaisia yleisiä velvollisuuksia noudatetaan ja että toiminnanharjoittajat ja rakennusten omistajat ja haltijat noudattavat lain mukaisia velvoitteitaan.

1.6.1 Pelastuslain mukaiset valvontatehtävät

Pelastuslaitos valvoo pelastuslain 2 ja 3 luvun säännösten noudattamista. Valvonnan suorittamiseksi pelastuslaitoksen on tehtävä palotarkastuksia ja muita valvontatehtävän edellyttämiä toimenpiteitä.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksella on yhteinen riskianalyysi pääkaupunkiseudun pelastuslaitosten kanssa. Vuodelle 2024 toimintaympäristön keskeiset kohderyhmät ja asiakokonaisuudet olivat: rakennettu ympäristö,

⁶ Pelastuslaitoksen kommentit. 17.6.2025.

⁷ Sisäministeriö. Muistio. 20.12.2022. *Sisäministeriön asetus hyvinvointialueen seuranta- ja arviointivelvollisuudesta sekä aluehallintoviraston asiantuntija-arviosta.*

asuminen, työ, varhaiskasvatus ja opiskelu, vapaa-aika, sekä liikenne. Teemojen mukaisesti kohdennettiin turvallisuusviestintää ja valvontakäynneillä annettua ohjausta.

Määräaikaisessa valvonnassa valvontaluokissa A1-A6 päästiin noin 75 %:iin tavoitteesta. Paloturvallisuuden itsearviointi ei toteutunut lainkaan. Muita valvontatehtäviä tehtiin tarpeeseen perustuen määrällisesti hieman enemmän kuin aikaisempana vuotena. Haasteena on edelleen vähäiset henkilöresurssit ja henkilöstön suuri vaihtuvuus. Alue arvio, että Uudenmaan alueen vertailussa valvontatoiminnan suoritus on tyydyttävällä tasolla.

Tunnistettut kehittämistarpeet liittyvät resurssivajeen aiheuttamiin haasteisiin. Pelastuslaitos on kehittänyt valvontamenetelmiä muun muassa etävalvonta ja paloturvallisuuden itsearvioinnin osalta sekä tiivistänyt yhteistyötä paloriskitoiminnoissa. Myös päivystävän palotarkastajan toimenkuvaa on tarkennettu.

Muu tieto

Aluehallintoviraston PRONTO-tilastojen (taulukko 4) mukaan alueen kohteiden määrä on laskenut. Suunniteltuja tarkastuksia on puolestaan edellisvuotta enemmän. Alue on kuitenkin jäänyt kaikissa kohdetyypeissä tavoitteistaan.

Vuonna 2024 ei tehty tarkastuksia asuin- ja vapaa-ajan rakennuksiin.

Taulukko 4: Kooste palotarkastuksista Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen alueella vuonna 2024.⁸

Palotarkastukset 2024 Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksessa		Edellinen vuosi
Valvottavia A1-A6 kohteita alueella yhteensä	6288 kpl	7041 kpl
Suunnitellut määräaikaiset A1-A6 kohteiden tarkastukset (*suunniteltu määrä edellisvuodesta %)	1949 kpl (*+ 12 %)	1745 kpl
Keskimääräinen suunniteltu tarkastusväli A1-A6 kohteissa	3,2 vuotta	4 vuotta
Toteutuneet määräaikaiset A1-A6 tarkastukset suhteessa suunniteltuihin (*lukumäärä)	77 % (*1504 kpl)	74 % (*1288 kpl)
A1 Ympärivuorokautisessa käytössä olevat kohteet (*lukumäärä)	89 % (*171 kpl)	90 % (*142 kpl)
A2 Opetusrakennukset ja päiväkodit (*lukumäärä)	99 % (*316 kpl)	94 % (*290 kpl)
A3 Kokoonntumis- ja liiketilat (*lukumäärä)	78 % (*346 kpl)	67 % (*258 kpl)
A4 Teollisuus- ja varastorakennukset (*lukumäärä)	66 % (*481 kpl)	69 % (444 kpl)
A5 Maatalousrakennukset (*lukumäärä)	70 % (*74 kpl)	28 % (*28 kpl)
A6 Muut rakennukset ja kohteet (*lukumäärä)	76 % (*116 kpl)	84 % (*126 kpl)
Toteutuneet määräaikaiset A1-A6 tarkastukset suhteessa vuosien 2021–2023 keskiarvoon	+ 13 %	-
Palotarkastuksia yhteensä / 1000 asukasta (*valtakunnallinen keskiarvo)	4 kpl (*7 kpl)	5 kpl (*7 kpl)
Asuin- ja vapaa-ajan asuinrakennusten palotarkastukset yhteensä	14 kpl	549 kpl
Asuin- ja vapaa-ajan asuinrakennusten palotarkastukset yhteensä / 10 000 asukasta (*valtakunnallinen keskiarvo)	< 1 kpl (*10)	11 kpl (*14)

Aluehallintovirastojen teemavalvonta pelastuslaitosten valvontatehtävästä

Vuoden 2024 teemavalvonnan johtopäätösten mukaan pelastuslaitoksella oli kolmessa eri asiakokonaisuudessa puutteita, jotka vaativat toimenpiteitä. Tämän lisäksi neljässä asiakokonaisuudessa asia tai sen todentaminen vaati kehittämistä.

Toimenpiteitä vaati riskianalyysin mukaisten valvonnan suunnitteluperusteiden näkyväksi tekeminen. Pelastuslaitoksen toimenpidemaksujen hyväksyntä ei myöskään vastannut laissa määriteltyä tapaa. Lisäksi valvontatoimenpiteiden, -suoritteiden ja resurssien määrittelyssä oli puutteita, joihin tulee puuttua.

⁸ Pelastustoimen toimenpidetilasto PRONTO. Tiedot haettu 25.6.2025.

Suunnitelmassa ei esimerkiksi ole tehty arviointia suunniteltujen toimenpiteiden ja suoritteiden vaatimista henkilöresursseista.

Kehittämistä vaativia kohtia olivat muun asiakirjaohjauksen huomioinnin todentaminen, onnettomuuskehityksen seurannan huomioiminen valvonnan suunnittelussa, valvontasuunnitelman toteutumisen arviointi sekä valvontatyö häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Pelastuslaitoksen valvontasuunnitelmat 2024 ja 2025

Vuoden 2024 valvontasuunnitelman mukaan määräaikaisen valvonnan piiriin on suunnitteluvaiheessa arvioitu kuuluvan 1924 kohdetta. Tämä luku poikkeaa hieman PRONTOn luvusta.

Pelastuslaitos on kehittänyt valvontatyön suunnittelua muun muassa vuoden 2024 teemavalvonnan havaintojen perusteella. Kaikkia kehittämistä ja toimenpiteitä vaativia kohtia ei ole vielä saatu täysin kuntoon. Muun muassa edellisen kauden toteutumisen arvioinnin johtopäätökset puuttuvat edelleen asiakirjasta. Asiakirjasta ei siten selviä valvontavelan kertymiseen liittyvät havainnot eikä mahdolliset korjaavat toimenpiteet. Pelastuslaitos on tuonut suunnitelmassa esiin, miten häiriötilanteiden ja poikkeusolojen aikana onnettomuuksien ehkäisyn henkilöstöä siirretään tukemaan pelastustoiminnan tehtäviä. Valvontatoiminnan jatkuvuuden varmistaminen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa ei asiakirjasta käy selville.

Aluehallintoviraston arviointi koskien vuotta 2023

Vuotta 2023 koskevassa aluehallintoviraston arvioinnissa on todettu, että Keski-Uudenmaan pelastuslaitos jäi toistamiseen valvonnan toteuttamisen määrällisistä tavoitteista vuonna 2023. Tämä tarkoitti Keski-Uudenmaan alueella vain 68 % toteutetusta suunnitellusta määrällisestä valvonnasta ja Vantaa-Keravan vastaava toteuttamisprosentti oli 82 %. Ilman merkittäviä kehittämistoimenpiteitä valvontavelka alueella jatkaa kasvamistaan.

Aluehallintoviraston valvontakäynnin huomiot

Vuoden 2024 valvontakäynnillä on valvontavelan osalta edellytetty läpinäkyvyyttä. Valvontavelka tulee huomioida seuraavan vuoden valvonnassa. Valvontakäynnin johtopäätöksissä on todettu, että aluehallintovirasto seuraa valvontavelan kehittymistä ja käynnistää tarvittaessa valvonta-asian useamman vuoden seurannan perusteella. Aluehallintovirasto seuraa myös tavoitteiden toteutumista hyvinvointialueiden välillä.

Valvontakäynnillä selvitettäväksi asiaksi jäi myös selvittää, mikä taho on oikea päättämään palveluista ja suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista sekä asiakasmaksuista.

Etelä-Suomen aluehallintovirastolle tehtiin vuonna 2024 hallintokantelu⁹ Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen yksipuolisesta ilmoituksesta tehdä Järvenpään koulujen palotarkastukset lomakemuotoisella kyselyllä. Kantelijan mukaan palotarkastuksien pitäisi perustua riskienarviointiin ja valvontasuunnitelmaan.

⁹ ESAVI/36256/2024.

Aluehallintoviraston selvityksen mukaan kantelu ei aiheuttanut toimenpiteitä, mutta toi esiin, että avoimen ja läpinäkyvän hallinnon takia valvontasuunnitelman olisi kuitenkin suotavaa olla esillä verkkosivuilla, ja tehdyistä muutoksista toimintatavoissa pitäisi tiedottaa ennakolta.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Vaikka alue on vuonna 2024 pystynyt lisäämään valvontasuoritteiden määrää, on kaikissa kohdetyypeissä jääty suunnitelluista tavoitteista. Tämän perusteella valvontavelka jatkaa kasvuaan jo kolmatta vuotta ja tilanne on useita alueita selvästi heikompi.

Pelastuslaitoksen tulee jatkaa valvontatyön suunnittelun kehittämistä ja riittävien resurssien varmistamista. Esimerkiksi onnettomuuksien ehkäisyn palveluiden toteuttaminen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa tulee suunnitella tarkemmin, jotta pelastustoimen onnettomuuksien ehkäisytoiminnan riittävää palvelutasoa voidaan ylläpitää.

Pelastuslaitos on tuonut kehitystarpeena esiin henkilöstöresurssien lisäämisen, sekä erilaisten valvontamenetelmien kehittämisen. Aluehallintovirasto tuo esiin, että resurssivajeen vuoksi ei voida poiketa hyvästä hallinnosta ja muutokset toimintatavoissa tulee viestiä avoimesti myös asiakkaille.

Alueen selvityksestä eikä suunnitteluasiakirjoista selviä toimenpiteiden jakautuminen hyvinvointialueiden kesken. Palveluiden yhdenvertaisen toteutumisen arviointi ei tästä syystä ole mahdollista. Selvityksestä puuttuu myös tarkempi palvelutason arviointi sekä valvonnalla aikaan saatujen vaikutusten tarkempi tarkastelu, joten tarkempaa arviota ei voida annetuilla tiedoilla tehdä.

1.6.2 Kemikaalilainsäädännön mukaiset valvontatehtävät

Pelastusviranomaisen valvoo kemikaalien vähäistä teollista käsittelyä ja varastointia. Toiminnanharjoittajan on tehtävä ilmoitus vaarallisen kemikaalin vähäisestä teollisesta käsittelystä ja varastoinnista pelastusviranomaiselle.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Alueen selvityksen mukaan kemikaalilainsäädännön mukaisten valvontatehtävien palvelutarpeessa ei ole tapahtunut muutoksia.

Selvityksen mukaan palvelut ovat toteutuneet hyvin. Vaikutusten arviointia ei selvityksen perusteella voida tarkasti suorittaa. Pelastuslaitoksen näkemyksen kemikaalionnettomuuksien määrä on vähentynyt. Alue on tuonut esiin, ettei heillä ole ollut käytössä aineistoa, jonka perusteella voi tehdä vertailua muihin alueisiin.

Kehittämistarpeena on tuotu esiin ulkoisiin pelastussuunnitelmien prosessin sisäisen työnjaon tarkentamisen tarve.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Aluehallintoviraston arvion mukaan alue on pystynyt vastaamaan kemikaalilainsäädännön mukaisiin asiakastarpeisiin. Aluehallintovirasto näkee

myös tarpeellisena selvityksessä esiin tuotu ulkoisiin pelastussuunnitelmiin liittyvän prosessin kehittämisen.

Alue ei kuitenkaan ole tuonut selvityksessään esille riittävästi tietoa kemikaalilainsäädännön mukaisen valvonnan saatavuudesta, vaikutuksista tai kehittämistarpeesta. Tästä syystä tarkempaa arviointia ei voida tehdä.

1.6.3 Valmiustarkastukset

Pelastusviranomaiset voivat tehdä tarkastuksia, joilla valvotaan pelastuslain mukaisia järjestelyjä suuronnettomuuksiin ja poikkeusoloihin varautumiseksi.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Alue on tuonut selvityksessä esiin ainoastaan sen, että valmiustarkastuksia ei ole suoritettu.

Pelastuslaitos on tarkentanut asiaa ja todennut, että pelastuslaitos ei tee valmiuden tarkastuksia palvelutasopäätöskaudella 2024–2026.¹⁰

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Toimintaympäristön mahdollisia muutoksia eikä valmiustarkastusten tarpeen arviointia ole tehty vuonna 2024. Alue ei tuo esiin minkäänlaisia valmistelevia toimenpiteitä.

Alue ei ole tuonut selvityksessään esille riittävästi tietoa valmiustarkastusten tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeista. Tästä syystä arviointia ei voida tehdä. Tämän hetken toiminta on voimassa olevan palvelutasopäätöksen mukaista.

¹⁰ Pelastuslaitoksen kommentit. 17.6.2025.

Aluehallintoviraston arvio onnettomuuksien ehkäisyn palveluihin kuuluvien pelastustoimen tehtävien tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta:

Alueen selvitys ohjauksen ja neuvonnan palveluista ei sisällä riittävästi tietoa kattavan arvioinnin tekemiseksi.

Turvallisuusviestintä toteutuu keskimääräisesti, ja alue hyödyntää sosiaalista mediaa aktiivisesti. Kehittämistarpeita ovat digipalveluiden laajentaminen ja lähikoulutuksen vahvistaminen erityisesti nuorille.

Palontutkinta on toteutunut suunnitellusti, mutta sen tuottaman tiedon hyödyntäminen pelastustoiminnan kehittämisessä edellyttää lisäresursseja ja parempaa tiedon käyttöä.

Yhteistyötä tehdään hyvinvointialueiden ja viranomaisten välillä, mutta kehittämistyötä rajoittaa resurssien puute. Alue on tunnistanut tarpeen lisätä henkilöstöresursseja. Palveluiden yhdenvertaista toteutumista ei voida arvioida, koska tietoja ei ole eritelty alueittain.

Valvontatyössä on nähtävissä edelleen kasvava valvontavelka, mikä korostaa suunnittelun ja resurssien riittävyyden varmistamisen merkitystä. Myös häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautuminen vaatii tarkempaa onnettomuuksien ehkäisyn palveluiden suunnittelua.

Alueen esittämät kehittämistoimet ovat oikeansuuntaisia, mutta selvityksestä puuttuu tarkempi arvio palvelujen saatavuudesta ja vaikutuksista. Päätöksenteon tueksi tarvitaan jatkossa konkreettisempaa ja alueellisesti eriteltyä tietoa.

Pelastuslaitos on valvontakäynnillä 2024 tuonut esiin, ettei palvelutasopäätöksen mukaisia lisäresursseja tulla saamaan. Aluehallintoviraston havaintojen mukaan toteuma pidemmältä ajalta osoittaa, että alueen pelastustoimen palvelut eivät ole kehittyneet asukasmäärän suhteessa. Riskien ja paikallisten tarpeiden mukaiset tehtävät vaatisivat lisäpanostusta.

Valmiustarkastuksia ei ole tehty vuonna 2024.

2 Pelastustoiminnan palvelut

Pelastustoiminnalla tarkoitetaan kiireellisiä tehtäviä, joiden tarkoituksena on

- pelastaa ja suojata ihmisiä, omaisuutta ja ympäristöä onnettomuuden uhatessa tai sattuessaa
- rajoittaa onnettomuudesta aiheutuvia vahinkoja ja lieventää onnettomuuden seurauksia.

Pelastustoiminnassa tarvittavat toimenpiteet tulee voida suorittaa viivytyksettä ja tehokkaasti.

2.1 Onnettomuuskohteen tavoittamisen suorituskyky

Pelastustoiminnan toimintavalmius tulee olla toimintaympäristön riskeihin nähden riittävä. Pelastustoiminnan toimintavalmius muodostuu pelastusmuodostelmien toimintavalmiusajasta ja niiden suorituskyvystä. Kiireellisissä pelastustehtävissä onnistumiseen vaikuttaa se, kuinka nopeasti onnettomuuspaikalle saadaan tehtävällä tarvittava suorituskykyinen pelastusmuodostelma.

Vaativuudet toimintavalmiudelle

Pelastustoiminnan toimintavalmiuden suunnitteluohjeessa¹¹ Suomi on jaettu 1 x 1 kilometrin kokoisiksi ruuduiksi. Ruudut on luokiteltu neljään riskiluokkaan (I–IV) sen perusteella, kuinka todennäköisiä pelastustoimen kiireelliset tehtävät ovat ruudun alueella. Kullekin riskiluokalle on asetettu enimmäisaika, jossa ruudut tulee tavoittaa. Vähimmäistavoitteena on, että kiireellisissä pelastustehtävissä ensimmäinen yksikkö saavuttaa riskiruudulle asetetun toimintavalmiusaikatavoitteen vähintään 50 %:ssa tehtävistä.

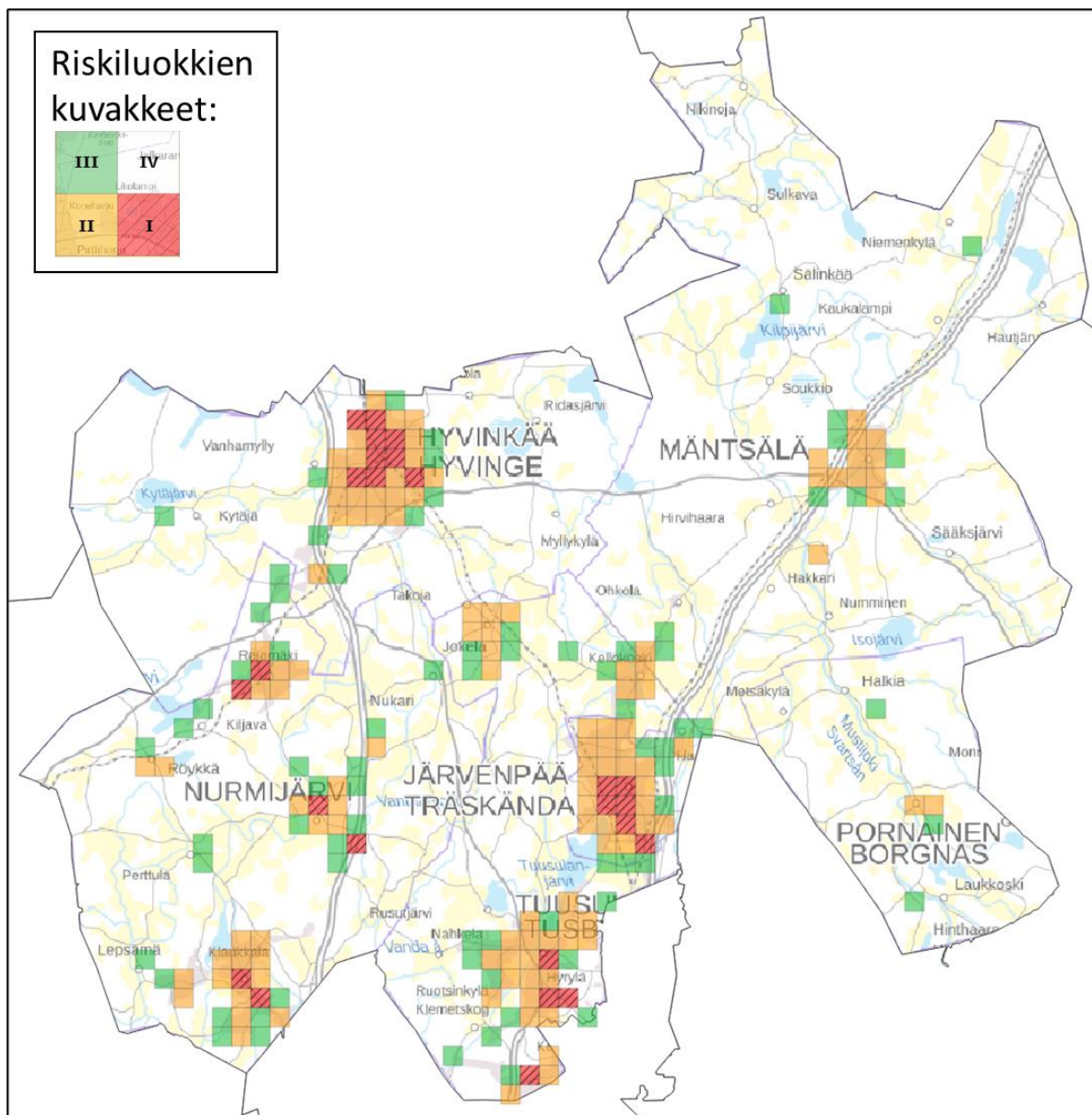
Taulukko 5: Toimintavalmiuden tavoiteajat.

Riski-luokka	1. yksikön toimintavalmiusaika	Pelastustoiminnan toimintavalmiusaika	Pelastusjoukkueen toimintavalmiusaika
I	6 min	11 min	20 min
II	10 min	14 min	30 min
III	20 min	22 min	40 min
IV	ei vaatimusta	ei vaatimusta	ei vaatimusta

Riskialuekartta

Hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutasopäätöksessä on määritelty, että pelastustoiminnan perusvalmiuden palvelut tuotetaan alla olevan riskialuekartan mukaisesti. Keski-Uudenmaan sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueiden riskialuekartta on esitetty alla kuvissa 1 ja 2. Kuvassa punainen ruutu on riskiluokan I ruutu, oranssi riskiluokan II ruutu ja keltainen riskiluokan III ruutu.

¹¹ Pelastustoimen toimintavalmiuden suunnitteluohje (SM 21/2012).

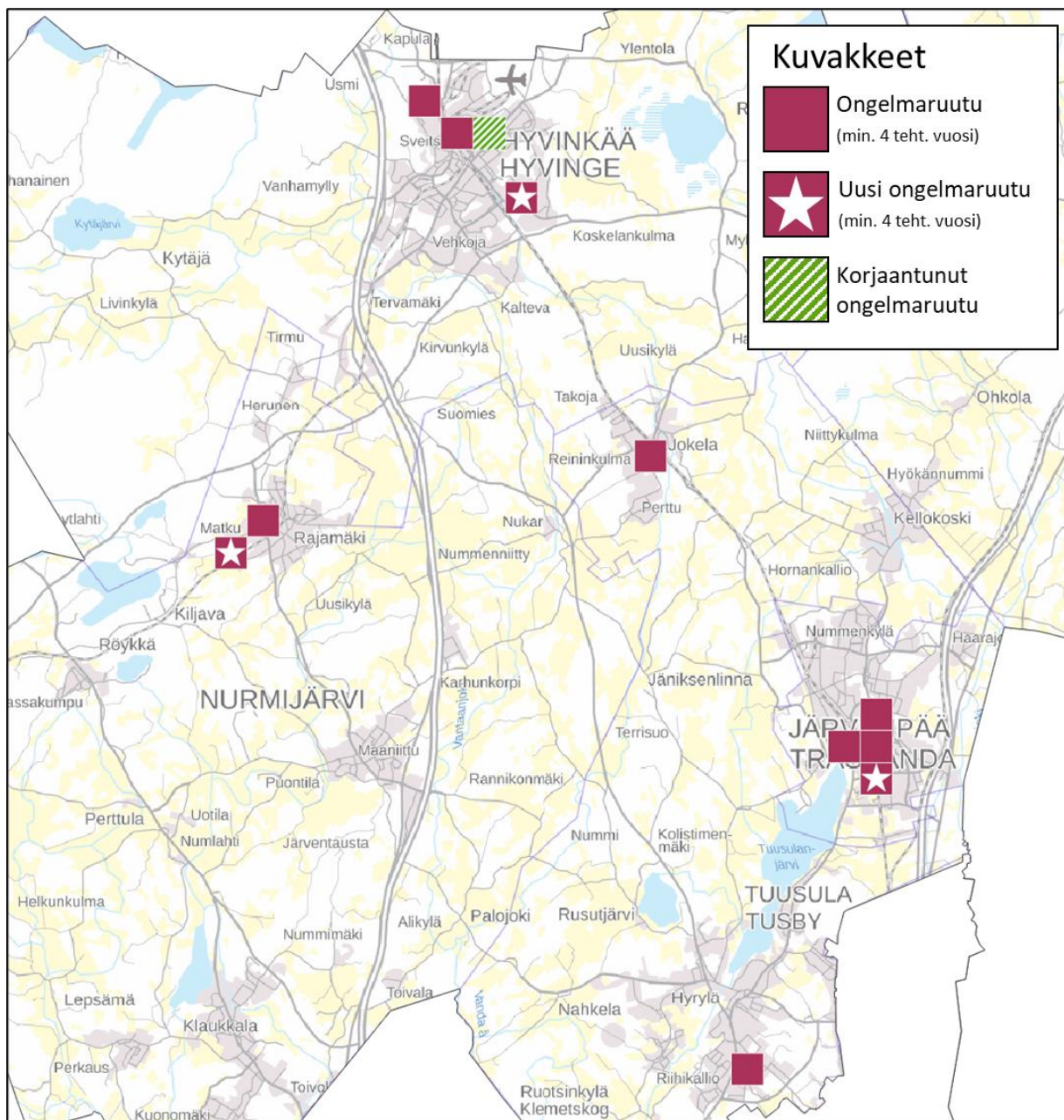
Kuva 1: Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen pelastustoimen riskiruudut vuonna 2024

Taulukko 6: Pelastustoiminnan toimintavalmiusajat Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen alueella vuonna 2024.

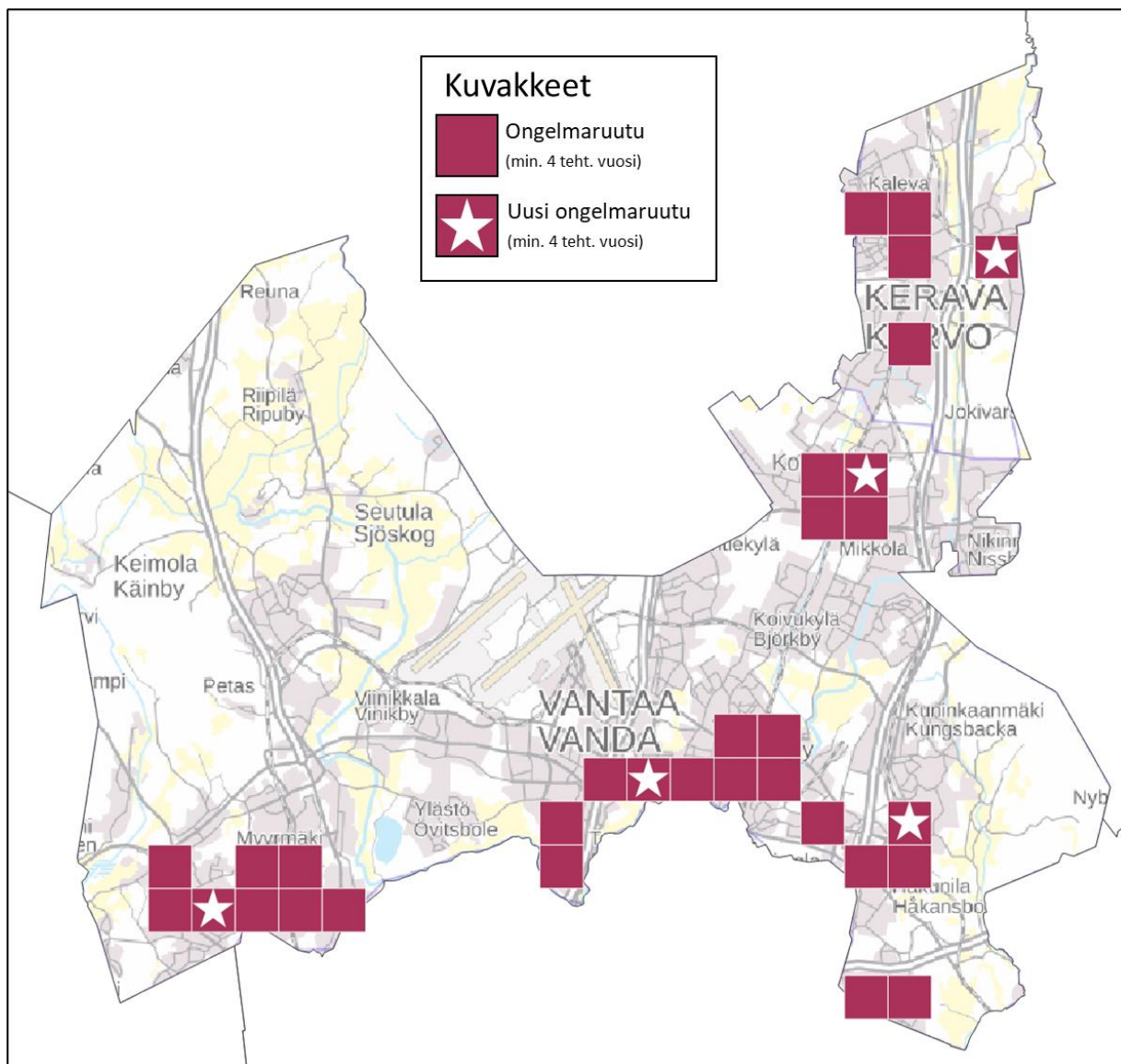
Toimintavalmiusajat Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen alueella vuonna 2024		2021–2023 keskiarvo	Koko maa 2024
1. yksikön TVA mediaani	07:34	07:36	07:30
Pelastustoiminnan TVA mediaani	09:55	10:57	11:22
Pelastusjoukkueen TVA mediaani	12:03	12:24	15:07

Vuonna 2024 koko alueella yhteensä toteutuneen toimintavalmiusajan lisäksi aluehallintovirasto on selvittänyt oman aineistonsa avulla ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaikaa riskiruuduittain. Sellaisia niin sanottuja ongelmaruutuja, joissa toimintavalmiuden toteutuminen on jäänyt tavoitteesta neljänä edellisenä kalenterivuonna (2021–2024), oli Keski-Uudenmaan sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella yhteensä 44 ruutua (taulukko 7).

Näistä ongelmaruuduista 43 kappaletta oli sellaisia, joissa tarkastelujaksolla on ollut vähintään neljä tehtävää jokaisena tarkasteluvuonna. Tällaisia ongelmaruutuja tuli alueelle vuoden 2024 lopussa lisää yhteensä kahdeksan kappaletta. Uudet ongelmaruudut sijoittuvat Hyvinkään, Nurmijärven Rajamäen, Järvenpään, Keravan sekä Vantaan Korson, Viertolan, Hakunilan ja Vapaalan alueille. Hyvinkään alueella korjaantui yksi ongelmaruutu. Ongelmaruudut on esitetty alla kuvissa 2 ja 3 sekä taulukossa 7.

Kuva 3: Keski-Uudenmaan hyvinvointialueella sijaitsevat ongelmaruudut, joissa kaikissa vähintään 4 tehtävää / vuosi. Vuoden 2024 lopussa tulleet uudet ongelmaruudut on merkitty tähtisymbolilla.

Kuva 4: Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella sijaitsevat ongelmaruudut, joissa kaikissa vähintään 4 tehtävää / vuosi. Vuoden 2024 lopussa tulleet uudet ongelmaruudut on merkitty tähtisymbolilla.

Taulukko 7: Kooste ensimmäisen yksikön ongelmavuodesta.

Riskiluokka	Ongelmavuodet (kpl)	Ongelmavuodet, joissa min. 4 teht.
I	42	42
II	2	1
III	0	0
Yhteensä	44	43

2.1.2 Pelastustoiminta

Pelastustoiminnan toimintavalmiusaika on aikaväli ensimmäisen pelastustoimen yksikön hälyttämisestä siihen, kun vähintään neljän hengen vahvuinen pelastusryhmä aloittaa tehokkaan pelastustoiminnan. Ainoastaan kiireellisesti tapahtumapaikalle siirtyneet yksiköt huomioidaan.

Pelastustoiminnan toteutuneen toimintavalmiusajan mediaani alueella oli 9 minuuttia 55 sekuntia vuonna 2024¹³. Edellisten kolmen vuoden aikojen mediaanien keskiarvo oli 10 minuuttia 57 sekuntia, joten pelastustoiminnan toimintavalmiusaika on parantunut merkittävästi edelliseen kolmeen vuoteen verrattuna. Alueen oman tarkastelun mukaan pelastustoiminnan toimintavalmiusaika vuonna 2024 oli 9 minuuttia ja 49 sekuntia.¹⁴

2.1.3 Pelastusjoukkue

Pelastusjoukkue koostuu johtajasta ja vähintään kahdesta ja enintään viidestä pelastusryhmästä. Koska todellisen pelastusjoukkueen toimintavalmiusaikoja ei ole käytettävissä, laskennallisena pelastusjoukkueen toimintavalmiusaikana toimenpidetilasto PRONTO:ssa käytetään aikaväliä ensimmäisen pelastustoimen yksikön hälyttämisestä siihen, kun tapahtumapaikalle on saapunut vähintään yhdeksän pelastustoimen henkilöä. Ainoastaan kiireellisesti tapahtumapaikalle siirtyneet yksiköt huomioidaan.

Pelastusjoukkueen toteutuneen toimintavalmiusajan mediaani koko alueella oli 12 minuuttia 03 sekuntia vuonna 2024¹⁵. Edellisten kolmen vuoden aikojen mediaanien keskiarvo oli 12 minuuttia 24 sekuntia, joten pelastusjoukkueen toimintavalmiusaika on hieman parantunut edelliseen kolmeen vuoteen verrattuna. Alueen oman tarkastelun mukaan pelastusjoukkueen toimintavalmiusaika vuonna 2024 oli 12 minuuttia ja 2 sekuntia.¹⁶

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Tikkurilan valmiusasema otettiin käyttöön loppuvuodesta 2024, mikä paransi ensimmäisen yksikön toimintavalmiutta Tikkurilan alueella. Uusien valmiusasemien käyttöönotto seuraavien kahden vuodenaikana tulee

¹³ Pelastustoimen toimenpidetilasto PRONTO. Tiedot haettu 5.2.2025.

¹⁴ Pelastuslaitoksen kommentit. 17.6.2025.

¹⁵ Pelastustoimen toimenpidetilasto PRONTO. Tiedot haettu 5.2.2025.

¹⁶ Pelastuslaitoksen kommentit. 17.6.2025.

vaikuttamaan positiivisesti toimintavalmiuteen, jonka seurauksena ongelmaruutujen määrän arvioidaan vähenevän. Oletus on, että vuoden 2025 aikana käyttöön otettavan uuden pelastustoiminnan toimintavalmiuden suunnitteluohjeen mukainen riskiruutujen riskiluokan määrittely vähentää myös ongelmaruutujen määrää.

Muina kehittämistoimenpiteenä mainitaan liikennevalojen ohjausjärjestelmän (HALI) käyttöönotto Nurmijärven, Tuusulan, Keravan, Järvenpään, Hyvinkään ja Mäntsälän alueella.

Aluehallintoviraston korjausmääräyksen vaatimuksesta tehty hälytysvasteen muutos heikensi pelastusjoukkueen toimintavalmiuden toteutumista.

Muu tieto

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on antanut ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaikaan liittyvien puutteiden korjaamiseksi korjausmääräyksen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle tammikuussa 2024.¹⁷ Määräyksen mukaisesti ensimmäisen yksikön toimintavalmius tulee saattaa lain edellyttämälle tasolle vaiheittain vuoteen 2034 mennessä koko alueella. Vuotta 2024 koskeva tavoite oli, että alueella on vuoden 2024 jälkeen enintään 38 ongelmaruutua (min. 4 teht. / vuosi). Asian jälkivalvonta on arviointihetkellä kesken, mutta asiaa koskevissa selvityksissä on käynyt ilmi, että suunnitellut paloasemien rakentamishankkeet ovat viivästyneet lähinnä paloasemien tonttien saatavuuteen ja sijaintiin liittyvien ongelmien vuoksi.

Aluehallintovirasto on omassa arviointi- ja valvontatoiminnassaan todennut, että Helsingin pelastuslaitos hoitaa merkittävän osan Vantaan Hakunilan alueelle sijoittuvista pelastustehtävistä.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Alueen toimintavalmiuteen kohdistuvat vaatimukset ja puutteet ovat kasvaneet trendinomaisesti edellisten vuosien aikana erityisesti Vantaan alueella.

Lisääntyvä palvelutarve ja olemassa olevat toimintavalmiuteen liittyvät puutteet aiheuttavat tilanteen, jota voidaan pitää huolestuttavana.

Helsingin ja Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen kanssa tehtävää yhteistyötä ensimmäisen yksikön toimintavalmiuden osalta tulisi tiivistää, jotta pelastuslaitosten raja-alueilla olevat onnettomuudet tavoitetaan riittävän nopeasti ja luotettavasti.

Selvityksessä on esitetty väite, jonka mukaan aluehallintoviraston antaman korjausmääräyksen vuoksi tehty hälytysvasteen muutos on heikentänyt pelastusjoukkueen toimintavalmiusaika. Heikentyminen ei kuitenkaan käy ilmi koko vuotta 2024 koskevassa toimintavalmiusajan mediaanitarkastelussa. Aluehallintovirasto tuo esiin, että pelastuslaitos on velvollinen huolehtimaan pelastustoiminnassa tarvittavien voimavarojen hälyttämisestä.

¹⁷ ESAVI/42160/2022.

2.2 Tulipalojen edellyttämä suorituskyky

Tulipaloihin liittyvällä suorituskyvyllä vastataan rakennuspaloihin, maastopaloihin ja muihin tulipaloihin.

Rakennuspalot voivat edellyttää savusukellusvalmiutta. Savusukelluksella tarkoitetaan paineilmahengityslaitteiden ja asianmukaisten suojavarusteiden avulla tehtävää sammutus- ja pelastustyötä, joka edellyttää tunkeutumista palavaan, savuiseen ja rajattuun sisätilaan tai työskentelyä palavan rakennuksen katolla.

Savusukellus edellyttää pelastajilta tehtävän vaatimaa koulutusta, säännöllistä vuosittaista osaamisen ylläpitävää harjoittelua sekä riittävää fyysistä kuntoa ja riittävää terveydentilaa. Palavan ja rajatun sisätilan sammuttamiseen käytetään myös muita menetelmiä kuin savusukeltamista.

2.2.1 Rakennuspalojen edellyttämä suorituskyky

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Savusukelluskyky vastaa alueen riskejä ja uhkia. Itä-Hakkilaan sijoitetun yksikön säilöominaisuus paransi savusukelluksen suorituskykyä. Koulutukset ja harjoitukset toteutetaan pelastustoiminnan sukellus- ja pintapelastustoiminnan ohjeen mukaisesti. Uusilla tulevilla paloasemilla ja niihin sijoitetuilla yksiköillä pyritään vastaamaan riskien edellyttämään suorituskykyvaatimukseen.

2.2.2 Maastopalojen edellyttämä suorituskyky

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Palveluiden saatavuus vastasi tarvetta. Toimintaympäristössä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia eikä suorituskyvyssä ole erityisiä kehittämistarpeita.

2.2.3 Liikennevälinepalojen edellyttämä suorituskyky

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Palveluiden saatavuus vastasi tarvetta. Palvelutarpeen ennakoidaan muuttuvan hybridi- ja sähköautojen yleistymisen myötä. Kehittämistarpeena mainitaan sähköautopalojen sammuttamiseen liittyvän osaamisen ylläpito.

2.2.4 Muiden tulipalojen edellyttämä suorituskyky

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Selvityksessä ei tuotu esiin muiden tulipalojen edellyttämää suorituskykyä tai sen tarvetta.

2.2.5 Sammutusveden saamiseen liittyvä suorituskyky

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Palveluiden saatavuus vastasi tarvetta. Suorituskyky perustuu alueella käytössä olevaan säiliöautokalustoon.

Muu tieto

Aluehallintovirasto on omassa valvontatoiminnassaan havainnut, että Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksella on ollut puutteita savusukellusharjoitusten järjestämisessä. Asiasta on saatu syksyllä 2024 toteutetun valvontakäynnin jälkeen selvitys. Aluehallintovirasto jatkaa asian valvontaa.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Rakennuspaloissa onnettomuuskohteen tavoittamisajalla on olennainen merkitys tehokkaan ja viivytyksettömän pelastustoiminnan kannalta. Vaikka pelastuslaitoksen kokonaissuorituskyky rakennuspalojen sammuttamiseen olisi riittävällä tasolla, kohteen tavoittamisajassa on puutteita.

Annetun selvityksen perusteella tulipaloihin liittyvän suorituskyvyn riittävyttä ei pystytä arvioimaan. Tiedossa ei kuitenkaan ole savusukellusharjoituksiin liittyviä puutteita lukuun ottamatta suorituskykyyn liittyviä muita erityisiä puutteita.

Paloasemaverkon kehittämistä voidaan pitää oikeasuuntaisina toimenpiteitä olemassa olevan suorituskyvyn parantamiseksi. Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen tulisi kuitenkin selvittää myös muut mahdolliset vaihtoehdot, joilla rakennuspalojen edellyttämää suorituskykyä voidaan parantaa, mahdollisesti myös viereisten alueiden pelastuslaitosten kanssa tehtävän yhteistyön kautta. Muut selvityksessä esitetyt kehittämistoimenpiteet ovat ylimalkaisia, eikä niiden oikeasuuntaisuutta voida arvioida.

2.3 CBRNE-onnettomuuksien pelastustoiminnan suorituskyky

CBRNE-onnettomuuksilla tarkoitetaan onnettomuuksia, joissa on osallisena kemiallisia aineita (C), biologisia taudinaiheuttajia (B), radioaktiivisia aineita (R), ydinenergiaa (N) tai räjähteitä (E).

Kemikaalionnettomuuksien torjuntaa tehdään tarvittaessa kemikaalisukelluksella, jolla tarkoitetaan välittömän vaaran alueella tehtäviä tiedustelu-, pelastus-, torjunta- tai muita vastaavia tehtäviä, jotka edellyttävät paineilmahengityslaitteen ja soveltuvan kemikaalisuojapuvun käyttöä.

Kemikaalisukellus edellyttää pelastajilta tehtävän vaatimaa koulutusta, säännöllistä vuosittaista osaamisen ylläpitävää harjoittelua sekä riittävää fyysistä kuntoa ja riittävää terveydentilaa.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Palveluiden saatavuus vastasi tarvetta. Pelastuslaitoksella päätoimisilla palokunnilla on kemikaalisukellusvalmius ja osalla sopimuspalokunnista on kyky toimia vaarallisten aineiden onnettomuuksissa. Alueella on lisäksi Uudenmaan pelastuslaitosten yhteinen kemikaalitorjuntayksikkö. Tarvittavaa suorituskykyä on hankittu yhteistyössä viereisten pelastuslaitosten sekä puolustusvoimien kanssa. Tämän toiminnan laajentaminen on tunnistettu kehittämistarpeeksi.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Annetun selvityksen perusteella ei CBRNE-onnettomuuksiin liittyvää suorituskyvyn riittävyttä pystytä arvioimaan. Tiedossa ei kuitenkaan ole suorituskykyyn liittyviä erityisiä puutteita.

Riittävän suorituskyvyn ylläpitämistä ja kehittämistä viereisten pelastuslaitosten sekä puolustusvoimien kanssa tehtävän yhteistyön avulla voidaan pitää edistyksekkäänä kehittämistoimenpiteenä.

2.4 Vesipelastamisen suorituskyyky

Vesipelastamista on venekaluston avulla tehtävä pelastustoiminta ja pintapelastus sekä vesisukellus. Pintapelastus tarkoittaa veden pinnalta tai välittömästi pinnan alta ilman vesisukelluslaitetta tehtävää ihmisen, eläimen tai omaisuuden pelastamista ja vahingon torjuntaa. Vesisukellus tarkoittaa vesisukelluslaitetta ja -varustusta edellyttävää ihmisen tai omaisuuden pelastamista ja ympäristövahingon torjuntaa.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Palveluiden saatavuus vastasi tarvetta. Alueella ylläpidetään välitöntä vesisukellusvalmiutta. Vesipelastuksen edellyttämää venekalustoa on hajasijoitettu alueen paloasemille. Pintapelastukseen kykeneviä pelastusryhmiä alueella on kymmenen kappaletta. Palvelutarpeeseen voi tulla muutoksia alueella olevan asukasmäärän lisääntyessä.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Annetun selvityksen perusteella ei vesipelastamisen suorituskyvyn riittävyyttä pystytä arvioimaan. Tiedossa ei kuitenkaan ole suorituskyykyyn liittyviä erityisiä puutteita. Suorituskyykyyn kehittämiseen ei liittynyt erityisiä kehittämistarpeita.

2.5 Ympäristövahinkojen pelastustoiminnan suorituskyyky

Ympäristövahinkojen pelastustoiminnalla tarkoitetaan öljy- ja kemikaalivahinkojen pelastustoimintaa.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Ympäristövahinkojen suorituskyyky on vastannut alueen toteutuneita riskejä. Öljyvahinkojen torjunnan suorituskyykyä ylläpidetään öljyvahinkojen torjuntasuunnitelman mukaisesti.

Kehittämistarpeena on öljy- ja ympäristövahinkojen torjuntakaluston uusiminen ja harjoitus- ja koulutusohjelman laatiminen. Nämä toimenpiteet kirjataan vuonna 2025 päivitettävään suunnitelmaan.

Muu tieto

Aluehallintovirastot toteuttavat ympäristövahinkojen torjuntavalmiuden teemavalvonnan vuoden 2025 aikana. Teemavalvonta on arviota kirjoitettaessa kesken. Teemavalvonta on tehty ensimmäisen kerran vuonna 2022 ja pelastuslaitosten on tullut kehittää toimintaansa kehittymissuunnitelmiin perustuen.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Alueen riskien edellyttämä ympäristövahinkojen torjuntataso on aluehallintoviraston käyttämällä asteikolla tasolla A. Vuoden 2022 valvonnassa tasoa ei saavutettu.

Alueella on useita tunnistettuja kehittämiskohteita ympäristövahinkojen pelastustoiminnan suorituskyvyn saattamiseksi vaaditulle torjuntatasolle.

Selvityksen perusteella ympäristövahinkojen pelastustoiminnan suorituskyvyssä ei ole erityisiä puutteita.

2.6 Korkealta tai alhaalta pelastamisen suorituskyky

Korkealta tai alhaalta pelastaminen sisältää ajoneuvokalustolla ja köysipelastamisella tehtävät korkealta tai alhaalta pelastamisen toimenpiteet ja työskentelyn alueella, jossa on putoamisvaara. Putoamisvaarallisella alueella työskentely voi olla henkisesti ja fyysisesti vaativaa työtä, jonka turvallinen suorittaminen asettaa tekijälle terveydentilaan, toimintakykyyn, koulutukseen ja harjoitteluun liittyviä erityisvaatimuksia.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Suorituskyky perustuu nostolavakalustoon sekä koulutettuun henkilöstöön. Päätoimisten palokuntien yksiköt pystyvät toimimaan PVAT2-tasolla ja Sopimuspalokuntien savusukellukseen osallistuvat henkilöt voivat toimia PVAT1-tasolla.

Putoamisvaarallisella alueella työskentelyn välineistössä havaittiin tarkastuspuutteita kesällä 2024. Syksyn 2024 ja alkuvuoden 2025 välineistö on saatu ajan tasalle.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Annetun selvityksen perusteella ei korkealta tai alhaalta pelastamisen suorituskyvyn riittävyttä pystytä arvioimaan. Tiedossa ei kuitenkaan ole suorituskykyyn liittyviä erityisiä puutteita. Suorituskyvyn kehittämiseen ei liittynyt erityisiä kehittämistarpeita.

2.7 Liikenneonnettomuuksien pelastustoiminnan suorituskyky

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Suorituskyky vastasi palvelutarvetta. Liikennemäärät kasvoivat alueen pääväylillä joitakin prosentteja vuoden 2024 aikana.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Annetun selvityksen perusteella liikenneonnettomuuksien edellyttämän pelastustoiminnan suorituskyvyn riittävyttä ei pystytä arvioimaan.

Tiedossa ei kuitenkaan ole suorituskykyyn liittyviä erityisiä puutteita.

2.8 Väestön varoittamisen suorituskyky

Pelastuslaitos huolehtii alueellaan väestön varoittamisesta vaara- ja onnettomuustilanteessa ja varoittamiseen tarvittavasta hälytysjärjestelmästä.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Selvityksessään hyvinvointialue tunnistaa puutteita ja kehittämiskohtia väestöhälyttimien kattavuudessa. Kiinteiden väestöhälyttimien teoreettisella kuuluvuusalueella 85 % maakunnan väestöstä.

Hälytinkalustoa kehitetään kehittämissuunnitelman mukaisesti, mutta pelastuslaitos tunnistaa myös valtakunnallista hälytinjärjestelmän kehittämistarvetta sodan ajan uhkiin liittyen.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Tunnistettut kehittämiskohteet on saatettava riittävälle tasolle onnettomuustilanteiden tehokkaan, kattavan ja nopean toiminnan varmistamiseksi niin normaaliolojen onnettomuuksia kuin poikkeusolojen toimintaakin varten. Pelastuslaitoksen antamassaan selvityksessä mainittujen tietojen lisäksi myös muilla erityistä vaaraa aiheuttavien kohteiden vaara-alueilla tulee varmistaa väestön varoittamiseen tarvittava riittävä suorituskky.

2.9 Muiden paikallisten riskien edellyttämät suorituskyyt

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Pelastuslaitos ylläpitää ilmailuliikenneonnettomuuksia varten suorituskkyä, joka vastaa onnettomuusriskiä. Suorituskky perustuu asiasta laadittuihin suunnitelmiin ja siinä määriteltyyn osaamisen ylläpitämiseen ja kehittämiseen. Kehittämistarpeena mainitaan usean organisaation yhteistoiminta suuronnettomuuteen varautumisessa.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Annetun selvityksen perusteella ilmailuliikenneonnettomuuksien edellyttämän pelastustoiminnan suorituskyyyn riittävyttä ei pystytä arvioimaan. Tiedossa ei kuitenkaan ole suorituskkyyn liittyviä erityisiä puutteita. Suorituskyyyn kehittämistoimenpiteiden riittävyttä ei selvityksen perusteella pystytä arvioimaan.

2.10 Pelastustoiminnan henkilöstövoimavarat

Pelastuslaitoksen on huolehdittava riittävästä pelastustoiminnan henkilöstövoimavaroista. Niitä tarkasteltaessa on huomioitava ainakin henkilöstövoimavarojen määrä, osaamisen ylläpito ja kehittäminen sekä henkilöstön fyysinen toimintakyky.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Vuonna 2024 henkilöstötarve kasvoi, kun Tikkurilan uusi valmiusasema otettiin käyttöön. Henkilöstön riittävyys on ollut ongelma, jota on jouduttu paikkaamaan usein ylitöillä. Sijaisuuksien täyttäminen on ollut erityisen vaikeaa. Merkittävistä resurssipuutteista huolimatta pelastuslaitos on pääosin pystynyt tuottamaan tarvittavat palvelut.

Vuosille 2024–2026 on tunnistettu tarve lisätä 24 henkilötyövuotta uusien valmiusasemien käyttöönottamiseksi. Vuoden 2024 aikana perustettiin kuusi uutta palomiehen virkaa.

Koulutukset toteutetaan vuosittaisen suunnitelman mukaan, ja niiden toteutumista seurataan tietojärjestelmien avulla. Koulutusta on tarkoitus kehittää kokoamalla erikoisosajista koostuvia koulutustystyryhmiä.

Henkilöstön fyysinen toimintakyky arvioidaan vuosittain FireFit-testeillä. Arviointiprosessi on päivitetty valtakunnallisten ohjeiden mukaiseksi, mutta sen toteuttaminen edellyttäisi lisäresursseja arviolta 2–3 henkilötyövuotta.

Keskeisimmät kehittämistarpeet liittyvät rekrytointiin, fyysisen toimintakyvyn ylläpitoon sekä koulutuksen tasalaatuisuuden ja osaamisen todentamisen kehittämiseen.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen pelastustoimintaan osallistuvan henkilöstön voimavarat eivät vuonna 2024 täysin vastanneet tarvetta ja aiheuttivat haasteita riittävien palveluiden tuottamiseksi. Palvelutaso tulisi ylläpitää riittävällä henkilöstöllä eikä sen tulisi perustua ylitöiden tekemiseen. Henkilöstön vaihtuvuus on merkittävää ja rekrytointi oli haastavaa.

Osaamisenhallintaa on kehitetty, mutta prosessissa on merkittäviä kehittämistarpeita. Fyysisen toimintakyvyn seuranta on toteutettu suunnitellusti, mutta valtakunnallisten ohjeiden mukainen toimintamalli vaatii lisää henkilöstöresursseja.

Pelastuslaitoksen tulisi vahvistaa rekrytointikäytäntöjään, parantaa pitovoimaa työnantajana, kehittää osaamisenhallinnan käytäntöjä lisätä henkilöstöä toimintakyvyn testaamisen tekemiseen.

2.11 Pelastustoiminnan kalustovoimavarat

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Pelastuslaitoksella on käytössään päätetyn toimintavalmiuden ylläpitämiseksi tarvittava kalusto. Riittävyys varmistetaan säännöllisellä kunnossapidolla ja seurannalla. Kalustohankintoja ja -suunnittelua tehdään yhteistyössä muiden pelastuslaitosten kanssa. Palvelutasopäätöksessä määriteltyjä ajoneuvokaluston enimmäiskäyttöikiä ei ole kyetty ylläpitämään, koska hankintojen toteuttamista on viivästyttänyt investointiluvan saaminen vasta kyseisen vuoden kesäkuussa.

Uusien valmiusasemien perustaminen edellyttää ajoneuvokaluston lisäämistä seuraavina vuosina käytännössä vuosittain.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Pelastustoiminnan kalusto on vastannut suorituskykyvaatimuksiin ja kaluston käyttöikä on edelleen varsin hyvällä tasolla. Toimintavalmiuden kehittämisen edellyttämät kalustoinvestoinnit tulee sisältyä investointisuunnitelmaan ja suunnittelua tulee tehdä riittävällä aikajänteellä, mielellään kymmenen vuotta eteenpäin.

2.12 Paloasemat ja muut kiinteistöt

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Alue pyrkii kehittämään paloasemaverkostoaan toimintaympäristön muuttuessa. Tikkurilan paloaseman valmistuminen on auttanut parantamaan alueen pelastustoiminnan toimintavalmiutta. Hakunilan ja Korson asemien rakennushankkeet ovat viivästyneet erinäisistä syistä. Pelastuslaitoksen alueella

on useita riskiruojuja, joissa pelastustoiminnan toimintavalmiusajat eivät täytä vähimmäisvaatimuksia, ja pelastuslaitos on suunnitellut korjaavansa puutteita uusien asemarakennusten myötä. Mäntsälän paloaseman investointisuunnitelma on Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen vastuulla. Kyseistä investointisuunnitelmaa ei ole ollut aluehallintoviraston käytössä. Nurmijärven paloasema edellyttää peruskorjausta tai uuden korvaavan aseman rakentamista nykyisen rakennuksen huonon kunnon vuoksi.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Alueen asemarakentamishankkeiden voidaan ennakoida korjaavan alueen toimintavalmiudessa havaittuja puutteita. Alueen olisi tarpeen varautua asemarakentamishankkeisiin vaihtoehtoisin suunnitelmin, mikäli hankkeissa tulee alueesta riippumattomia viivästyksiä, kuten on jo tapahtunut. Alueen selvityksessä on virheellisesti mainittu, että aluehallintoviraston päätöksessä on edellytetty paloasemien rakentamista. Alue päättää itsenäisesti paloasemien rakentamisesta. Merkittävimmät asemarakennushankkeet näkyvät Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen investointisuunnitelmassa.

2.13 Pelastustoiminnan johtaminen

Pelastustoimintaa johtaa pelastusviranomainen, ja pelastustoimen muodostelmalla on aina johtaja. Yhteistoimintatilanteissa, joissa pelastustoimintaan osallistuu useampi viranomainen, pelastusviranomainen toimii yleisjohtajana. Pelastustoiminnan johtamisesta laaditaan tarvittavat suunnitelmat, joissa määritellään riskien ja uhkien edellyttämät johtamisjärjestelyt eri laajuisissa ja myös pitkäkestoissa tilanteissa.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Pelastustoiminnan johtamisjärjestelmä on suunniteltu siten, että sen avulla pystytään johtamaan pelastustoimintaa ja sen edellyttämää viranomaisyhteistyötä kaikissa tilanteissa. Pelastustoiminnan johtaminen perustuu kolmiportaiseen johtamisjärjestelmään, jonka muodostavat päällikköpäivystäjä, kaksi päivystävää palomestaria ja ryhmänjohtajat. Pelastuslaitoksen tilannekeskus tukee tarvittaessa pelastustoimintaa ja ylläpitää ajantasaista tilannekuvaa toimialueella ympäri vuorokauden.

Johtamisjärjestelmä on ollut valmiudessa yksittäisiä muutaman tunnin mittaisia poikkeamia lukuun ottamatta.

Kehittämistoimenpiteenä mainitaan toiminnan yhteensovittaminen yhteistyöalueen tilanne- ja johtokeskuksen kanssa.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Selvityksen perusteella pelastustoiminnan johtamisen suorituskyky on toteutunut riittävällä tasolla.

Kehittämistarpeena on järjestää jatkossa pelastustoiminnan johtamisen suorituskyky siten, että se vastaa sisäministeriön valtakunnallisia ohjeita ja ottaa huomioon yhteistyöalueella sovitut johtamiskäytännöt sekä pelastustoiminnassa tarvittavan kansallisen ja kansainvälisen avun järjestämisen.

2.14 Hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa hoitamien pelastustoimintaan kuuluvien tehtävien asianmukaisuuden valvonta

Hyvinvointialue voi tuottaa järjestämisvastuulleen kuuluvat palvelut itse, yhteistoiminnassa muiden hyvinvointialueiden kanssa tai hankkia ne sopimukseen perustuen muilta palvelujen tuottajilta. Vaikka hyvinvointialue hankkii palveluja muulta palvelujen tuottajalta, sillä säilyy järjestämisvastuu ja vastuu palvelujen asianmukaisen hoitamisen valvonnasta.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Alueen selvityksessä on tuotu esille, että Keski-Uudenmaan pelastuslaitos tuotti 2024 kaikki palvelunsa itse. Järjestämisvastuu Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen pelastustoimen palveluista on siirretty yhteistoimintasopimuksen (22.6.2022) myötä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle. Vantaan ja Keravan sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueiden maantieteellisillä alueilla pelastustoiminnan palveluita tuotetaan palvelutasopäätöksen mukaisesti yhtenä kokonaisuutena.

Pelastuslautakunta on kokouksessaan 24.4.2025 päivittänyt hyvinvointialueiden välillä tehtyä sopimusta pelastustoimen palvelujen järjestämisvastuun siirrosta.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Aluehallintovirasto on jo edellisen vuoden asiantuntija-arviossa todennut, että hyvinvointialueet ovat tehneet pelastustoimen palvelujen tuottamisesta yhteistoimintasopimuksen, jonka asianmukaista toteutumista Keski-Uudenmaan hyvinvointialue on velvollinen osaltaan valvomaan.

Aluehallintovirasto tukeutuu näkemyksessään sisäministeriön muistioon, jonka mukaan, vaikka tehtävä järjestettäisiin yhteistoiminnassa, järjestämisvastuun siirtävällä hyvinvointialueella olisi aina kuitenkin tehtävän rahoitusvastuu sekä viimesijainen vastuu valvoa, että tehtävä tulee asianmukaisesti järjestetyksi.¹⁸ Aluehallintoviraston tiedossa ei ole, että tästä pääsäännöstä olisi annettu poikkeamismahdollisuutta. Tältä osin jää epäselväksi, miten tehtävien asianmukaisuuden valvonta on Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen puolesta huolehdittu.

2.15 Pelastusviranomaisen antama virka-apu

Pelastusviranomainen voi antaa toimialaansa soveltuvaa virka-apua valtion, hyvinvointialueen tai kunnan viranomaisen ja laitoksen laissa säädetyn tehtävän suorittamiseksi.

¹⁸ Sisäministeriö. Muistio. 20.12.2022. Sisäministeriön asetus hyvinvointialueen seuranta- ja arviointivelvollisuudesta sekä aluehallintoviraston asiantuntija-arviosta.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Alue on selvityksessään esitellyt muiden pelastuslaitosten ja muiden keskeisten viranomaisten kanssa tehtyjä yhteistoimintasopimuksia. Lisäksi selvityksessä on tuotu esille, että öljyvahinkojen jälkitorjunta edellyttää kehittämistä.

Alue ei laskuta virka-avun antamisesta.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Alueen selvityksen perusteella vaikuttaa, että alue ei ole antanut tietoja pelastuslain 50 § mukaisen virka-avun antamisesta. Virka-avun toteutumista ei voida arvioida. Alue ei laskuta virka-avun antamisesta.

2.16 Kansainvälisen avun antamisen ja vastaanottamisen suorituskyyky

Pelastustoimi osallistuu pelastustoimeen kuuluvan ulkomaille annettavan avun ja pelastustoimeen kuuluvan kansainvälisen avun vastaanottamisen edellyttämään valmiuden ylläpitoon.

2.16.1 Kansainvälisen avun antamisen suorituskyyky

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Alue on selvityksessään todennut olleensa mukana sisäministeriön kansallisen ja kansainvälisen yhteistyön koulutuksessa ja palaverissa ja toteaa palvelujen vastaavan tarvetta. Alue on osallistumassa sisäministeriön syksyllä 2025 järjestämään pelastusharjoitukseen ja osallistuu muutoinkin Pelastusopiston järjestämään perus- ja täydennyskoulutukseen mahdollisuuksien mukaan.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Alue on selvityksessään todennut, että palvelu vastaa tältä osin tarvetta, mutta ei ole tuonut esille muita tietoja. Aluehallintovirasto ei voi annetuilla tiedoilla arvioida kansainvälisen avun antamisen suorituskyykyä.

2.16.2 Kansainvälisen avun vastaanottamisen suorituskyyky

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Alue on selvityksessään todennut, että varautuu HIKLU-alueen yhteistyössä antamaan ja vastaanottamaan apua. Muita tietoja ei ole esitetty.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Aluehallintovirasto pitää alueen antamia tietoja puutteellisina. Arvioita kansainvälisen avun vastaanottamisen osalta ei voida tehdä. Alueen on tarpeen olla aktiivinen tarvittavien suunnitelmien laatimisessa kansainvälisen avun vastaanottamiseksi. Avun vastaanottamisen koordinoinnin erityistehtävä on osoitettu Helsingin pelastuslaitokselle, mutta suunnittelu ja vastuiden sopiminen edellyttää kaikkien osapuolten toimenpiteitä.

Aluehallintoviraston arvio pelastustoiminnan palveluihin kuuluvien pelastustoimen tehtävien tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta:

Alueen pelastustoiminnan toimintavalmiuteen kohdistuvat vaatimukset ja palveluluissa havaitut puutteet ovat kasvaneet edellisten vuosien aikana. Toimintavalmius on paikoin heikko ja edellyttää voimakkaita kehittämistoimenpiteitä. Helsingin ja Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen kanssa tehtävää yhteistyötä ensimmäisen yksikön toimintavalmiuden osalta tulisi tiivistää, jotta pelastuslaitosten raja-alueilla olevat onnettomuudet tavoitetaan riittävän nopeasti ja luotettavasti.

Alueen selvityksen perusteella tulipaloihin liittyvän suorituskyvyn riittävyyttä ei pystytä arvioimaan. Tiedossa ei kuitenkaan ole savusukellusharjoituksiin liittyviä puutteita lukuun ottamatta suorituskyvyn liittyviä muita erityisiä puutteita.

Paloasemaverkon kehittämistä voidaan pitää oikeasuuntaisina toimenpiteitä olemassa olevan suorituskyvyn parantamiseksi. Muut selvityksessä esitetyt kehittämistoimenpiteet ovat ylimalkaisia, eikä niiden vaikutuksia voida arvioida.

Väestön varoittamisen suorituskyvyyssä tunnistetut puutteet on tarpeen korjata ja saattaa suorituskky riittävälle tasolle.

Pelastustoimintaan osallistuvan henkilöstön voimavarat eivät vuonna 2024 täysin vastanneet tarvetta ja aiheuttivat haasteita riittävien palveluiden tuottamiseksi. Henkilöstön vaihtuvuus on merkittävää ja rekrytointi oli haastavaa.

Pelastustoiminnan kalusto on vastannut suorituskkyvaatimuksiin ja kaluston käyttöikä on edelleen varsin hyvällä tasolla.

Toimintavalmiuden kehittämisen edellyttämät kalustoinvestoinnit tulee sisältyä investointisuunnitelmaan ja suunnittelua tulee tehdä riittävällä aikajänteellä.

Alueen asemarakentamishankkeiden voidaan ennakoida korjaavan alueen toimintavalmiudessa havaittuja puutteita. Alueen olisi tarpeen varautua asemarakentamishankkeisiin vaihtoehtoisin suunnitelmin.

Selvityksen perusteella pelastustoiminnan johtamisen suorituskky on toteutunut riittävällä tasolla.

Aluehallintoviraston arvion mukaan on epäselvää, miten pelastustoimen tehtävien asianmukaisuuden valvonta on rahoituksesta omalta osaltaan vastaavan Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen puolesta huolehdittu.

3 Pelastustoiminnan suunnitelmat

Tämä luku käsittelee suunnitelmia, joita pelastuslaitoksen on tehtävä pelastuslain mukaan. Suunnitelmat ovat arvioinnin kohteena olevien pelastustoimen palvelujen tuottamista tukevia asiakirjoja. Aluehallintovirasto arvioi suunnitelmien laatimista ja toteutumista hyvinvointialueen antaman selvityksen perusteella.

Pelastuslaitoksen tulee pelastuslain mukaan laatia hyvinvointialueen onnettomuusuhkien edellyttämät pelastustoimintaa ja sen johtamista koskevat suunnitelmat. Pelastuslaitosten tulee laatia pelastustoiminnan yhteistyöalueen puitteissa tapahtuvaa johtamista ja pelastustoiminnassa tarvittavan avun antamista koskevat suunnitelmat yhteistoiminnassa keskenään ja pelastustoiminnan yhteistyön järjestämisestä vastaavien pelastuslaitosten johdolla.

Alue kertoo selvityksessään, että uudet valtakunnalliset ohjeet aiheuttavat tarvetta yhteensovittaa suunnitelmakokonaisuutta ja lisäksi uudet toiminnalliset rakenteet on päivitettävä YTA-JOKE:n osalta.

3.1 Hälytysohje

Pelastuslaitoksen tulee laatia hälytysohje pelastustoiminnassa tarvittavien voimavarojen hälyttämisestä yhteistyössä pelastustoimintaan osallistuvien, virka-apua antavien viranomaisten ja Hätäkeskuslaitoksen kanssa. Hälytysohje on laadittava siten, että hätäkeskus voi hälyttää pelastustoimintaan lähimmät tarkoituksenmukaiset yksiköt riippumatta siitä, miltä hyvinvointialueelta ne ovat.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Hälytysohje vastaa tarvetta ja sille asetettuja vaatimuksia. Selvitys ei sisällä tarkempia tietoja hälytysohjeesta.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Aluehallintoviraston arviota hälytysohjeesta ei voida tarkemmin tehdä. Tiedossa olevia kehittämistarpeita ei ole.

3.2 Pelastuslaitosten keskinäisen avunannon suunnitelmat

Pelastuslaitoksen tulee tarvittaessa antaa apua toiselle pelastuslaitokselle pelastustoiminnassa. Pelastuslaitoksen tulee myös laatia yhteistyössä pelastuslaitosten yhteistyösuunnitelmat avun antamiseen varautumisesta sekä avun pyytämisestä ja antamisesta. Pelastuslaitosten tulee varautua pelastustoiminnassa tarvittavan avun antamiseen yhteistyöalueen puitteissa ja tarvittaessa myös toiseen pelastustoiminnan yhteistyöalueeseen kuuluvan pelastuslaitoksen kanssa.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Suunnitelmat vastaavat pääosin tarvetta. Selvityksessä ei ole annettu tarkempia tietoja keskinäisen avunannon suunnitelmista.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Aluehallintovirasto ei voi käytettävissä olevilla tiedoilla tarkemmin arvioida suunnitelmia. Alueen tulee olla aktiivisesti mukana YT-alueiden pelastuslaitosten välillä käynnissä olevassa yhteistoimintasopimuksen valmistelussa.

3.3 Yhteistyösuunnitelmat

Pelastuslaitoksen tulee laatia hyvinvointialueen onnettomuusuhkien edellyttämät pelastustoimintaa ja sen johtamista koskevat suunnitelmat. Valtion, hyvinvointialueen ja kunnan viranomaiset, laitokset ja liikelaitokset ovat velvollisia osallistumaan pelastuslaitoksen johdolla pelastustoiminnan suunnitteluun ja toimimaan onnettomuus- ja vaaratilanteissa niin, että pelastustoiminta voidaan toteuttaa tehokkaasti.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Alueen yhteistoimintasopimukset vastaavat pääosin tarvetta. Alue ei ole antanut suunnitelmista tarkempaa tietoa selvityksessään.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Aluehallintovirastolla ei ole tietoja, joiden perusteella yhteistoimintasopimuksia voisi tarkemmin arvioida. Ei tiedossa olevia merkittäviä kehittämistarpeita.

3.4 Onnettomuusuhkien edellyttämät pelastustoimintaa ja sen johtamista koskevat suunnitelmat

Pelastuslaitos vastaa hyvinvointialueen onnettomuusuhkien edellyttämien pelastustoimintaa ja sen johtamista koskevien suunnitelmien laatimisesta, mukaan lukien sammutusvesisuunnitelmasta.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Suunnitelmat ovat pääosin riittävällä tasolla. Sammutusvesisuunnitelma edellyttää päivittämistä. Selvityksessä ei ole tuotu esille tarkempia tietoja suunnitelmista.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Aluehallintovirasto ei voi käytettävissä olevilla tiedoilla arvioida suunnitelmia tarkemmin. Sammutusvesisuunnitelma on päivitettävä.

3.5 Erityistä vaaraa aiheuttavien kohteiden ulkoiset pelastussuunnitelmat

Pelastuslaitoksen on laadittava onnettomuuden varalle ulkoinen pelastussuunnitelma yhteistyössä asianomaisen toiminnanharjoittajan kanssa alueille, joilla on pelastuslain mukaisesti ydinenergialaitos, tuotantolaitos, kaivannaisjätteen alue, vaarallisten aineiden kuljetukseen käytettävä ratapiha tai satama-alue. Pelastuslaitoksen ja toiminnanharjoittajan on huolehdittava yhteistyössä suunnitelmasta tiedottamisesta ja järjestettävä harjoituksia pelastussuunnitelman toimivuuden varmistamiseksi. Ulkoisen pelastussuunnitelman edellyttäviä kohteita on hyvinvointialueilla vaihteleva määrä.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Selvityksen mukaan 75 % ulkoisista pelastussuunnitelmista on ajan tasalla eikä niissä ole tunnistettu päivitystarvetta. Ulkoisten pelastussuunnitelmien harjoitukset on järjestetty säännöllisesti. Selvityksen mukaan alueella on kahdeksan erityistä vaaraa aiheuttavaa kohdetta.

Muu tieto

Aluehallintoviraston ulkoisiin pelastussuunnitelmiin liittyvän valvontatehtävän mukaan alueella on tällä hetkellä yhdeksän UPS-kohdetta. Vuonna 2024 alueella oli 7 kohdetta, joihin oli laadittu ulkoinen pelastussuunnitelma. Vuoden 2024 aikana käynnistyi kahden uuden kohteen osalta ulkoisen pelastussuunnitelman laadinta.

Suunnitelmien laatu ja sisällöt vaihtelevat. Suunnitelmat ovat osittain SM ohjeen 2021:2 mukaisella pohjalla. Osa suunnitelmista täyttää pääosin sisäministeriön ohjeen mukaiset vaatimukset. Suunnitelmat edellyttävät paljon kehittämistä, jotta suunnitelmat ovat pelastuslaitoksen sisällä yhdenmukaisia, ja täyttävät SM ohjeiden ja säädösten vähimmäisvaatimukset. Harjoitukset ovat tällä hetkellä ajan tasalla.

Riittävien resurssien ja henkilöstön osaamisen kehittäminen vaatii toimenpiteitä. Vuoden 2024 harjoitusprosesseissa oli kaikissa verrattain lyhyt harjoituksen valmistelu-aika. Yhdessä harjoituksessa merkittäviä haasteita vastuuhenkilön vaihtumisen vuoksi, joka aiheutti viivettä myös raportointiin.

Pelastuslaitos päivitti turvallisuustiedotteet verkkosivuilleen vuoden 2024 aikana. Yleisötiedotteiden jakelusta ei ole saatu varmistettua tietoa.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Alueen ulkoisiin pelastussuunnitelmiin liittyvässä prosessissa on havaittu kehittämistarpeita. Velvoitteiden hoitaminen säädösten mukaisesti edellyttää riittävien resurssien ja osaamisen varmistamista. Kehittämistarpeita on tunnistettu asiakokonaisuuteen liittyvässä sisäisessä prosessissa ja asianhallinnassa. Kehittämistarpeena on muun muassa päivittää alueen ulkoiset pelastussuunnitelmat sisäministeriön ohjeen mukaiselle pohjalle. Ulkoisiin pelastussuunnitelmiin liittyvää prosessia, ja erityisesti asiakirjojen laatua tulee kehittää niin, että säädösten edellyttämät vähimmäisvaatimukset täyttyvät ja myös asiakirjavalvonta olisi jatkossa mahdollista.

Aluehallintoviraston arvio pelastustoimen suunnitelmien tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta:

Alueen vuosittaisen selvityksen sisältämät tiedot ovat siinä määrin puutteellisia, että hälytysohjetta, yhteistoimintasopimuksia tai keskinäisen avunannon suunnitelmia ei voida tarkemmin arvioida. Tiedossa ei myöskään ole merkittäviä kehittämistarpeita. Alueen sammutusvesisuunnitelma on päivitettävä.

Ulkoisiin pelastussuunnitelmiin liittyvässä prosessissa on havaittu kehittämistarpeita. Veloitteiden säädösten mukainen hoitaminen edellyttää riittävien resurssien ja osaamisen varmistamista. Kehittämistarpeita on tunnistettu asiakokonaisuuteen liittyvässä sisäisessä prosessissa ja asianhallinnassa. Kehittämistarpeena on muun muassa päivittää alueen ulkoiset pelastussuunnitelmat sisäministeriön ohjeen mukaiselle pohjalle. Ulkoisiin pelastussuunnitelmiin liittyvää prosessia, ja erityisesti asiakirjojen laatua tulee kehittää niin, että säädösten edellyttämät vähimmäisvaatimukset täyttyvät ja myös asiakirjavalvonta olisi jatkossa mahdollista.

4 Pelastustoimen vapaaehtoistoiminta

Pelastustoimen koulutus-, neuvonta- ja valistustehtävissä sekä pelastustoiminnassa voidaan käyttää apuna sopimuspalokuntia ja muita organisaatioita ja henkilöitä. Hyvinvointialue päättää, missä laajuudessa se käyttää vapaaehtoisia pelastustoiminnan palvelujen tuottamisessa.

Sopimuspalokuntien lisäksi pelastustoimen tehtävissä voidaan käyttää apuna muitakin toimijoita, kuten meri- ja järvipelastusyhdistysten yksiköitä, vapaaehtoista pelastuspalvelua, pelastusalan liittoja, pelastuskoiria sekä radioamatöörejä ja muita vapaaehtoistoimintaan perustuvia organisaatioita ja järjestöjä.

Tässä luvussa arvioidaan pelastustoimen vapaaehtoistoimintaan liittyvien tehtävien hoitamista, palvelujen tehtäväkohtaista tarvetta ja saatavuutta sekä niiden kehitystarvetta.

4.1 Sopimushenkilöstön, sivutoimisen henkilöstön sekä vapaaehtoisten käyttö pelastustoimen palvelujen tuottamisessa

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen sekä päätoimisella että sivutoimisella ja sopimushenkilöstöllä hoidettujen pelastustoiminnan tehtävien määrä vuonna 2024 oli 889 tehtävää. Pelkästään sivutoimisella ja sopimushenkilöstöllä hoidettujen pelastustoiminnan tehtävien määrä oli 222.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Pelastuslaitoksella ja sopimuspalokunnilla on yhteinen yhteistyösopimus sekä palokuntakohtaiset sopimukset. Yhteistyösopimus määrittää yhteyshenkilöt ja neuvottelukunnan, jossa on edustaja jokaisesta kunnasta ja pelastuslaitoksen asiantuntijajäsenet. Neuvottelukunnassa käsitellään kaikki sopimuspalokuntatoimintaan vaikuttavat ohjeet.

Muu tieto

Palvelutasopäätöksessä kerrotaan, että Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksella on palokuntasopimus 28 palokuntayhdistyksen ja kahden tehdaspalokunnan kanssa. Sopimuspalokuntia käytetään pelastustoiminnan päivittäisorganisaatiossa normaali- ja poikkeusoloissa ja hälytetään pelastuslaitoksen vastesuunnittelun mukaisesti. Sopimuspalokunnat osallistuvat vuosittain keskimäärin 552 hälytystehtävään (keskiarvo vuosien 2019–2022 perusteella) sekä turvallisuusviestinnän toteuttamiseen. Nykytilan ylläpitäminen edellyttää noin 500 sopimuspalokuntalaisen osallistumista toimintaan.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen alueella sopimuspalokuntien rooli on päätoimista tukeva. Palokuntasopimuksien päivittäminen on alueella viivästynyt. Sopimuspalokuntien toiminnan edistäminen on Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen osalta kehittämiskohde.

4.2 Pelastustoimen sivutoimisen henkilöstön, sopimuspalokunnan henkilöstön sekä vapaaehtoistoiminnan edistäminen

Pelastustoimen viranomaisten tulee mahdollisuuksiensa mukaan edistää pelastustoimen tehtävissä käytettävien vapaaehtoisten organisaatioiden toimintaedellytyksiä. Vapaaehtoisten organisaatioiden toimintaedellytysten edistäminen sisältää taloudellista tukea, koulutuksellista tukea tai muuta yhteistyötä vapaaehtoisten organisaatioiden kanssa. Toimenpiteiden tulisi näkyä kirjattuina tavoitteina ja toimenpiteinä muun muassa pelastuslaitosten toimintasuunnitelmissa.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Hyvinvointialueen oli tarkoitus päivittää palokuntasopimukset sopimuspalokuntien kanssa vuoden 2024 aikana, mutta työ on edelleen kesken. Sopimuspalokuntatoiminnan edistämiseksi on tarkoitus alueella laatia myös suunnitelma.

Muu tieto

Palvelutasopäätöksessä on tunnistettu pelastuslaitoksen vastuu terveystarkastuksien järjestämisestä.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Alueen on tarpeen saattaa palokuntasopimusten päivittäminen loppuun sekä laatia suunnitelma sopimuspalokuntatoiminnan edistämisestä.

4.3 Sopimuspalokuntaan ja muuhun vastaavaan yhteisöön kuuluvan henkilön terveystarkastukset

Jos sopimuspalokuntaan tai muuhun sopimuksen tehneeseen yhteisöön kuuluva savusukeltaja tai muuta vastaavaa raskasta työtä tekevä henkilö ei ole oikeutettu työsuhteen perusteella työterveyshuoltoon, hänelle on järjestettävä työterveyshuoltolain mukaisia tarkastuksia vastaavat terveystarkastukset ja muut ennaltaehkäisevät palvelut. Ennaltaehkäisevillä palveluilla ja terveystarkastuksilla on tarkoitus ehkäistä ja torjua pelastustoimintaan kuuluvasta työstä ja työolosuhteista johtuvia terveysvaaroja ja -haittoja ja suojella henkilön turvallisuutta, työkykyä ja terveyttä.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Hyvinvointialue kertoo järjestävänsä kaikille pelastustoimintaan osallistuville sopimuspalokuntalaisille terveystarkastukset ja ne ovat keskitetty.

Muu tieto

Palvelutasopäätöksessä on tunnistettu pelastuslaitoksen vastuu määräaikaisten terveystarkastuksien järjestämisestä.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos on tunnistanut tarpeen ulottaa määräaikaisten terveystarkastukset kaikille pelastustoimintaan osallistuville henkilöille. Pelastuslaitoksen on tarpeen ylläpitää tätä menettelyä ja tarkastella tarvittaessa

terveystarkastusten riittävän laajaa maantieteellistä saatavuutta palveluntarjoajan osalta.

4.4 Sivutoimisen henkilöstön ja sopimushenkilöstön koulutus

Pelastustoimintaan osallistuvilta sivutoimiselta sekä sopimuspalokuntaan ja muuhun sopimuksen tehneeseen yhteisöön kuuluvalta henkilöltä vaaditaan Pelastusopiston opetussuunnitelman mukainen koulutus.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Vuonna 2024 toteutettiin Pelastusopiston sopimushenkilöstön perus- ja täydennyskurssit yhteistyössä Uudenmaan Pelastusliiton kanssa. Kouluttajien rekrytointi ja koulutus tietyille kursseille, kuten ryhmänjohtajakurssille, on tarpeellista. Ongelmana on sammutustekniikkakurssin vaatimus ennen savusukelluskurssia, mikä on vähentänyt hakijoita ja johtanut vajaaseen kurssikokoon vaikuttaen sopimuspalokuntien savusukeltajien määrään jatkossa.

Muu tieto

Palvelutasopäätöksessä kerrotaan, että pelastuslaitos järjestää sopimushenkilöstön opetussuunnitelman mukaiset peruskoulutukset yhteistyössä Uudenmaan pelastusliiton kanssa, ja kurssit suunnitellaan vuosittain yhdessä pelastuslaitoksen, sopimuspalokuntien edustajan ja pelastusliiton kanssa. Lisäksi pelastuslaitos järjestää sopimuspalokunnille vuosittain harjoituksia ja oppitunteja, kun taas sopimuspalokunta vastaa oman henkilöstönsä viikkoharjoitusten tai muun koulutuksen järjestämisestä ja seurannasta.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Sopimuspalokuntalaisten koulutusjärjestelyt vastaavat tarvetta, mutta kurssinjohtajapätevyyden omaavien puute on johtanut vajaisiin kurssikokoihin ja siten tulee vähentämään tulevaisuudessa erityisesti savusukeltajien määrää.

Aluehallintoviraston arvio pelastustoimen vapaaehtoistoiminnan tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta:

Vapaaehtoisten käytön tarve pelastustoimen palvelujen tuottamisessa on tunnistettu palvelutasopäätöksessä ja vuosittaisessa selvityksessä. Vapaaehtoisia käytetään erityisesti pelastustoiminnan palveluiden tuottamisessa ja turvallisuusviestinnässä. Pelastustoimen vapaaehtoisten saatavuudessa on ennakoitavissa vajetta tulevaisuudessa.

Vapaaehtoisten työterveystarkastusten saatavuudessa ei ole tuotu esiin puutteita. Alue on tunnistanut tarpeen ulottaa määräaikaista terveystarkastuksia kaikille pelastustoimintaan osallistuville henkilöille. Sivutoimisen henkilöstön ja sopimushenkilöstön koulutuksen saatavuus on pääosin ollut kohtuullisella tasolla. Vapaaehtoisten käyttöä pelastustoimen palvelujen tuottamisessa tulee seurata ja arvioida erityisesti suorituskyvyn näkökulmasta. Kehitystarpeena on tuottaa sopimuspalokuntatoiminnan edistämistä linjaava asiakirja ja palokuntasopimusten päivittäminen.

5 Väestönsuojelun palvelut

Pelastustoimen viranomaisen tulee pelastuslain mukaan varautua riittävin suunnitelmin ja valmisteluin toimialaan kuuluvien väestönsuojelutehtävien hoitamiseen. Väestönsuojelun (VSS) palveluja ovat muiden muassa

- väestönsuojeluun varautumisen suunnittelu
- pelastustoimen viranomaisten vastuulla olevien väestönsuojelutehtävien suunnitelmien yhteensovittaminen
- hyvinvointialueen väestönsuojeluorganisaation määrittäminen
- väestönsuojelutehtäviin tarvittavan henkilöstön varaaminen
- väestönsuojelun johto- ja erityishenkilöstön kouluttaminen
- pelastustoiminnan poikkeusoloissa mahdollistavien johtamistilojen ja muiden edellytysten järjestäminen
- kuntien kanssa tehtävä yhteistyö.

Tässä luvussa on tarkoitus arvioida väestönsuojelun palvelujen tehtäväkohtaista tarvetta ja saatavuutta sekä palvelujen kehittämistarvetta.

5.1 Väestönsuojeluun varautumisen suunnittelun suorituskyky

Hyvinvointialueen pelastustoimen viranomainen huolehtii väestönsuojeluun varautumisen edellyttämien suunnitelmien laatimisesta ja päivittämisestä ja tehtävien hoitamiseksi tarvittavista voimavaroista.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Vantaa-Keravan hyvinvointialue tuottaa pelastustoimen palvelut myös Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle. Selvityksestä ei käy ilmi, miten varauksissa ja suunnittelussa on huomioitu kahdella hyvinvointialueella toimiminen väestönsuojelutilanteessa. Pääosin väestönsuojelua käsittelevät tiedot ovat tietoluokiteltua materiaalia.

Selvityksessään hyvinvointialueen pelastuslaitos kuvaa Venäjän hyökkäyssodan Ukrainaan vaikuttaneen myös Suomen turvallisuustilanteeseen.

Väestönsuojeluun liittyvän suunnittelun ja tiedottamisen tarve on alueen asukkaiden keskuudessa lisääntynyt.

Suunnittelutyössä on keskeneräisyyttä henkilöresurssien puutteen vuoksi. Suunnitteluresurssia on verrattu muiden Uudenmaan alueen pelastuslaitosten resurssiin ja siihen nähden resurssi on keskimääräinen pois lukien Helsinki. Kehittämiskohteeksi pelastuslaitos ilmoittaa tarvetta valtakunnalliselle ohjaukselle ja yksiköiden väliselle yhteistyön tiivistämiselle.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Hyvinvointialueen pelastuslaitoksen esittämät kehittämistarpeet ovat perusteltuja. Lakisääteiset suunnitelmat tulee päivittää ajan tasalle ja suunnittelun varmistamiseksi riittävät henkilöresurssit tulee varmistaa pelastuslaitoksella.

5.2 Pelastustoimen viranomaisten vastuulla olevien väestönsuojelutehtävien suunnitelmien yhteensovittaminen

Hyvinvointialueen pelastustoimen viranomaisen huolehtii toiminnan ja suunnitelmien yhteensovittamisesta huomioiden yhteistoimintatarpeet ja -sopimukset.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Uudenmaan alueiden yhteinen riskiarvio on laadittu ja se on valmis. Pelastuslaitos tunnistaa suunnitelmissa kuitenkin puutteita, joista osa on merkittäviä.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Osittain merkittävästikin puutteelliset suunnitelmat ja johtamisohjeet tulee päivittää ajan tasalle ja yhteistyötä keskeisten toimijoiden kanssa tiivistää siten, että tarvittavat tiedot suunnittelulle on saatavilla.

Valtioneuvoston asetuksen (570/2024) mukainen yhteistoimintaryhmä väestönsuojeluun varautumistyöhön liittyen tulee käynnistää.

Väestönsuojelun käsitteleminen Etelä-Suomen yhteistyöalueen hyvinvointialueiden kesken tulee käynnistää. Yhteistyöalueen tulee sopia yhteistyössä hyvinvointialueiden työnjako, yhteistyö ja yhteensovittaminen siltä osin kuin se on tarpeellista. Lakisääteiset suunnitelmat tulee saattaa yhteisesti riittävälle tasolle.

Osa tästä luvusta on siirretty erilliseen salassa pidettävään liitteeseen julkisuuslain (621/1999) 24 § 1 momentin 8 kohdan perusteella.

5.3 Hyvinvointialueen väestönsuojeluorganisaation määrittäminen

Hyvinvointialueen pelastustoimen viranomaisen huolehtii väestönsuojeluorganisaation henkilöstöstä (pää- ja sivutoiminen sekä sopimuspalokuntien henkilöstö), materiaalin ja tilojen määrittämisestä ja varaamista koskevien suunnitelmien laadinnasta ja päivittämisestä.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Pelastuslaitos toteaa selvityksessään, että kuntien ja hyvinvointialueiden rooli väestönsuojelussa vaatii selventämistä erityisesti sen osalta, miten pelastuslaitos ohjaa ja johtaa alueellista suunnittelua. Säädösperusteinen velvoite kuntien varautumisen tukemisessa on poistunut.

Pelastuslaitos on tukenut kuntien ja hyvinvointialueiden varautumista valmiusjohtoryhmien ja alueellisen turvallisuusfoorumin kautta. Pelastuslaitos tunnistaa kehittämistarpeita osaksi perustettavassa väestönsuojelun yhteistyöryhmässä, mutta ryhmää ei ole perustettu vuoden 2024 aikana. Valtioneuvoston asetus yhteistoiminnasta väestönsuojeluun varautumisessa (570/2024) on astunut voimaan 1.11.2024. Yhteistoiminnassa keskeisten toimijoiden kanssa tunnistetaan puutteita ja osin merkittäviäkin puutteita.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Väestönsuojeluun varautumisen yhteistyöryhmän toiminta tulee käynnistää. Puutteet suunnittelutyössä, yhteistyön säännöllisyydessä ja yhteistoiminnasta sopimisessa tulee hoitaa ajan tasalle.

Osa tästä luvusta on siirretty erilliseen salassa pidettävään liitteeseen julkisuuslain (621/1999) 24 § 1 momentin 8 kohdan perusteella.

5.4 Väestönsuojelutehtäviin tarvittavan henkilöstön, kaluston ja tilojen varaaminen

Hyvinvointialueen pelastustoimen viranomaisten vastuulla on VSS-organisaation henkilöstön ja tilojen varaamisen periaatteet ja päivittämisen aikaväli. Se sisältää oman päätoimisen ja sivutoimisen ja sopimuspälokuntien henkilöstön VAP-varausten ajantasaisuuden sekä omien toimitilojen ja mahdollisten väistötilojen varaamisen.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Pelastuslaitos toteaa tietoluokitellussa selvityksessään henkilöstön, kaluston ja tilojen varaamisen olevan huomioitu suunnittelutyössä. Tarveperusteisia kalustohankintoja on selvityksen mukaan tehty. Merkittäviäkin kehittämistarpeita ja suunnittelutyön puutteita tunnustetaan ja lisäksi yhteistyötä keskeisten toimijoiden kanssa pelastuslaitoksen johdolla täytyy jatkaa edelleen.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Tunnistettuja kehittämiskohtia tulee edistää tavoiteltavissa olevan turvallisuustason saavuttamiseksi sekä puutteet korjattava tavoiteltavalle tasolle.

Osa tästä luvusta on siirretty erilliseen salassa pidettävään liitteeseen julkisuuslain (621/1999) 24 § 1 momentin 8 kohdan perusteella.

5.5 Väestönsuojelun johto- ja erityishenkilöstön koulutus

Väestönsuojelun johto- ja erityishenkilöstöllä tulee olla riittävä osaaminen pelastustoimen viranomaisten vastuulla olevien väestönsuojelutehtävien hoitamiseksi. Osaamiseen vaadittavan koulutuksen, perehdytyksen ja osaamisen ylläpidon määrittely ja määrittelyn perusteella suunnitellut toimenpiteet muodostavat VSS-koulutusohjelman.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Pelastuslaitos toteaa selvityksessään, että väestönsuojeliin liittyvää koulutusta on sodan uhan kasvamisen takia lisätty. Pelastuslaitoksen henkilöstöä on osallistunut kursseille sekä seminaareihin.

Kehittämistarpeena on tunnistaa lisäkoulutuksen sekä harjoitusten tarve. Annetun selvityksen perusteella ei muodostu kuvaa, kuinka kattavasti muita, kuin pelastuslaitoksen omaa henkilöstöä on koulutettu ja harjoitettu.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Väestönsuojelukoulutus tulee sisällyttää pelastuslaitoksen koulutussuunnitelmiin. Koulutusta ja harjoittelua tulee edistää koko väestönsuojelun johto- ja erityishenkilöstöön.

Osa tästä luvusta on siirretty erilliseen salassa pidettävään liitteeseen julkisuuslain (621/1999) 24 § 1 momentin 8 kohdan perusteella.

5.6 Pelastustoiminnan poikkeusoloissa mahdollistavien johtamistilojen ja muiden edellytysten järjestäminen

Pelastustoimen viranomaisten johtamisen edellytykset poikkeusoloissa on varmistettava. Tämä sisältää

- suunnitelman johtamisesta poikkeusoloissa, mukaan lukien suunnitelman päivitys ja suunnitelmaan perehdyttäminen
- johtamis- ja viestintätoiminnoissa tarvittavien toimitilojen, väistötilojen ja suojatilojen määrittämisen ja kunnossapidosta sopimisen
- johtamis- ja viestintätoiminnoissa tarvittavien tietojärjestelmien ja niiden varajärjestelmien määrittelyn ja ylläpidosta sopimisen.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Suunnittelutyötä tarvittavien tilojen osalta on tehty ja kehittämistarpeita on tunnistettu.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Johtamistilat ja muut edellytykset poikkeusolojen johtamiseen liittyen tulee pitää tarkoituksenmukaisessa kunnossa. Myös hajasijoitus suunnitelma tulee laatia tilojen käytön suhteen.

Osa tästä luvusta on siirretty erilliseen salassa pidettävään liitteeseen julkisuuslain (621/1999) 24 § 1 momentin 8 kohdan perusteella.

5.7 Kuntien kanssa tehtävä varautumisen yhteistyö

Väestönsuojeluun varautumisessa tehdään yhteistyötä kuntien kanssa. Yhteistyö sisältää yhteistoimintarakenteet, toimintamallit ja yhteistyön edellyttämän tiedonkulun. Muuta varautumiseen liittyvää yhteistyötä on esimerkiksi kuntien valmiussuunnittelun tukeminen.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Hyvinvointialue toteaa selvityksessään, että muuttunut turvallisuustilanne edellyttää yhteistyötä kuntien kanssa. Pelastuslaitos on tukenut kuntia valmiusjohtoryhmien ja alueellisten turvallisuusfoorumitoimintojen kautta. Kehittämiskohtana pelastuslaitos kuvaa jatkossakin tarpeen tiiviistä yhteistyöstä kuntien johdon ja valmiusjohtoryhmien kanssa. Kuntien tukemisesta ei olla tehty erillistä sopimusta, tukemispalvelusta ei peritä maksua eikä valtuustokausittaisia yhteistyöneuvotteluja pidetä. Henkilöresurssia kuntien tukemiseen menee kokouksiin osallistumisina keskimäärin kaksi kertaa kuukaudessa.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Yhteistyöstä keskeisten toimijoiden kanssa tulee jatkaa ja huomioida yhteistyötarpeet tulevassa suunnittelutyössä. Sopimuksia tai yhteistyöneuvotteluja tukemisesta ei ole laadittu, mutta verkostomainen yhteistyö mahdollistaa säännöllisen asioiden käsittelyn sekä tiedonvaihdon. Sopimusperusteinen tukeminen voisi sitouttaa ja selkeyttää kaikkia osapuolia yhteistyön osalta.

Aluehallintoviraston arvio väestönsuojelun palveluihin kuuluvien pelastustoimen tehtävien tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta:

Alueen lakisääteiset suunnitelmat tulee päivittää ajan tasalle ja suunnittelun varmistamiseksi riittävät henkilöresurssit tulee varmistaa pelastuslaitoksella. Merkittävästikin puutteelliset suunnitelmat ja johtamisohjeet tulee päivittää ajan tasalle ja sen lisäksi yhteistyötä keskeisten toimijoiden kanssa tiivistää.

Valtioneuvoston asetuksen (570/2024) mukainen yhteistoimintaryhmä väestönsuojeluun varautumistyöhön liittyen tulee käynnistää.

Väestönsuojelun käsitteleminen Etelä-Suomen yhteistyöalueen hyvinvointialueiden kesken tulee käynnistää. Yhteistyöalueen tulee sopia yhteistyössä hyvinvointialueiden työnjako, yhteistyö ja yhteensovittaminen siltä osin kuin se on tarpeellista.

Väestönsuojelukoulutus tulee sisällyttää pelastuslaitoksen koulutussuunnitelmiin. Koulutusta ja harjoittelua tulee edistää koko väestönsuojelun johto- ja erityishenkilöstöön.

Johtamistilat ja muut edellytykset poikkeusolojen johtamiseen liittyen tulee pitää tarkoituksenmukaisessa kunnossa. Myös hajasijoitussuunnitelma tulee laatia tilojen käytön suhteen.

Yhteistyöstä keskeisten toimijoiden kanssa tulee jatkaa ja huomioida yhteistyötarpeet tulevassa suunnittelutyössä. Sopimuksia tai yhteistyöneuvotteluja tukemisesta ei ole laadittu, mutta verkostomainen yhteistyö mahdollistaa säännöllisen asioiden käsittelyn sekä tiedonvaihdon. Sopimusperusteinen tukeminen voisi sitouttaa ja selkeyttää kaikkia osapuolia yhteistyön osalta.

6 Pelastustoimen palvelujen laatu ja sen kehittämistarve

6.1 Valtioneuvoston laadukkaan pelastustoimen järjestämiselle vahvistamien valtakunnallisten tavoitteiden toteutuminen hyvinvointialueella

6.1.1 Tavoite 1: Pelastustoimen palvelutaso toteutuu yhdenvertaisesti ja laadukkaasti sekä valtakunnallisesti että alueellisesti

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Pelastuslaitoksen strategiset tavoitteet pohjautuvat sekä Vantaan ja Keravan että Keski-Uudenmaan hyvinvointialueiden strategioihin. Pelastustoimen valtakunnalliset strategiset tavoitteet valmistuivat tammikuussa 2023, eivätkä siten ehtineet mukaan hyvinvointialueen strategiavalmisteluun.

Pelastuslaitoksen strategiset tavoitteet on huomioitu pelastuslaitoksen palvelutasopäätöksen (2024–2026) valmistelutyössä. Pelastuslaitoksen tavoitteet on jaoteltu alatavoitteisiin ja vuosittain määritellään painopisteet. Strategisia tavoitteita toimeenpannaan pelastuslaitoksen vuosittaisen toimintasuunnitelman kautta.

Selvityksessä on esitelty pelastuslaitoksen strategiset tavoitteet, jotka ovat osittain saman suuntaisia pelastustoimen strategisten tavoitteiden kanssa.

Hyvinvointialueen palveluverkkosuunnitelmassa on huomioitu pelastuslaitoksen tarpeet palveluverkoston kehittämiseksi. Palveluverkoston suunnittelussa on tarkasteltu alueellisia puutteita ja tarpeita ja uusia asemia sijoitetaan toimintavalmiuden ja onnettomuuksien esiintyvyyden kannalta keskeisiin paikkoihin. Palveluverkkosuunnitelmassa on huomioitu Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen toimialueella olevat alueelliset haasteet ensimmäisen yksikön toimintavalmiusajoissa erityisesti riskiluokan I ruuduissa.

6.1.2 Tavoite 2: Pelastustoimen henkilöstöresurssit ovat riittävät ja henkilöstö on osaavaa ja hyvinvoivaa

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Alueen selvityksessä on esitelty pelastuslaitoksen strategiset tavoitteet, joihin kyseinen tavoite linkittyy. Selvityksessä ei ole tarkemmin kerrottu, mitä käytännön toimia tavoitteiden saavuttamiseksi on tehty.

6.1.3 Tavoite 3: Pelastustoimen onnettomuuksien ehkäisy on järjestetty riskiperusteisesti, yhdenmukaisesti ja vaikuttavasti

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Alueen selvityksessä on esitelty pelastuslaitoksen strategiset tavoitteet, joihin kyseinen tavoite linkittyy. Selvityksessä ei ole tarkemmin kerrottu, mitä käytännön toimia tavoitteiden saavuttamiseksi on tehty.

6.1.4 Tavoite 4: Pelastustoimella on välitön kyky toimia suunnitellusti kaikissa turvallisuustilanteissa, ja se säilyy turvallisuuden lähipalveluna

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Alueen selvityksessä on esitelty pelastuslaitoksen strategiset tavoitteet, joihin kyseinen tavoite linkittyy. Selvityksessä ei ole tarkemmin kerrottu, mitä käytännön toimia tavoitteiden saavuttamiseksi on tehty.

6.1.5 Tavoite 5: Pelastustoimen alueellinen ja valtakunnallinen valmius sekä varautuminen mahdollistavat väestön suojaamisen kaikissa olosuhteissa

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Alueen selvityksessä on esitelty pelastuslaitoksen strategiset tavoitteet, joihin kyseinen tavoite linkittyy. Selvityksessä ei ole tarkemmin kerrottu, mitä käytännön toimia tavoitteiden saavuttamiseksi on tehty.

6.1.6 Tavoite 6: Pelastustoimen kansainvälinen toiminta on aktiivista, suunnitelmallista ja kytkeytyy pelastustoimen kansallisiin rakenteisiin

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Alueen selvityksessä on esitelty pelastuslaitoksen strategiset tavoitteet, joihin kyseinen tavoite linkittyy. Selvityksessä ei ole tarkemmin kerrottu, mitä käytännön toimia tavoitteiden saavuttamiseksi on tehty.

6.1.7 Tavoite 7: Pelastustoimen palveluiden ja tehtävien valtakunnallinen suunnittelu, toteutus ja kehittäminen perustuvat tiedolla johtamiseen ja yhtenäiseen tiedonhallintaan

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Alueen selvityksessä on esitelty pelastuslaitoksen strategiset tavoitteet, joihin kyseinen tavoite linkittyy. Selvityksessä ei ole tarkemmin kerrottu, mitä käytännön toimia tavoitteiden saavuttamiseksi on tehty.

6.1.8 Tavoite 8: Pelastustoimen investoinnit tukevat palvelutuotannon vaikuttavuutta

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Alueen selvityksessä on esitelty pelastuslaitoksen strategiset tavoitteet, joihin kyseinen tavoite linkittyy. Selvityksessä ei ole tarkemmin kerrottu, mitä käytännön toimia tavoitteiden saavuttamiseksi on tehty.

6.1.9 Tavoite 9: Pelastustoimen hallinto- ja ohjausjärjestelmä on selkeä

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Tavoitetta ei ole huomioitu hyvinvointialueen strategiassa eikä pelastuslaitoksen strategisissa tavoitteissa.

6.2 Sisäministeriön ja hyvinvointialueen neuvotteluissa sovittujen suositusten toteutuminen hyvinvointialueella

Sisäministeriö on asettanut vuosille 2023–2026 seuraavat tavoitteet:

1. Alueen on jatkettava toiminnan uudistamista.
2. Onnettomuuksien määrää tulee vähentää tehokkaasti ja tulipalojen määrä tulee puolittaa vuoteen 2030 mennessä. Hyvinvointialueiden tulee onnettomuuksien ehkäisytyössä kiinnittää huomiota laadun ja vaikuttavuuden vahvistamiseen.
3. Hyvinvointialueiden tulee parantaa toimintavalmiutta alueella toimintaympäristön riskejä vastaavalle tasolle.
4. Hyvinvointialueiden pelastustoimien tulee varmistaa, että väestönsuojeluun varautumisen kohdennetut resurssit ja osaaminen ovat riittävät ja suuntautuvat lakisääteisten tehtävien toteuttamiseen.
5. Hyvinvointialueiden tulee kiinnittää erityistä huomiota pelastusalan työhyvinvointiin ja työturvallisuuteen.

6.2.1 Alueen on jatkettava toiminnan uudistamista

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Alue jatkaa toiminnan kehittämistä rahoituksen mahdollistamissa rajoissa. Vuonna 2024 edistettiin pidemmän aikavälin toimenpiteitä.

Vuonna 2024 alueella pilotointiin etävalvontamalli oppilaitosten valvontaan. Valvontamuoto todettiin toimivaksi ja jää käyttöön.

Pelastuslaitos on jatkanut esihenkilölle annettavaa johtamiskoulutusta organisaatiokulttuurin kehittämiseksi.

6.2.2 Onnettomuuksien määrää tulee vähentää tehokkaasti ja tulipalojen määrä tulee puolittaa vuoteen 2030 mennessä. Hyvinvointialueiden tulee onnettomuuksien ehkäisytyössä kiinnittää huomiota laadun ja vaikuttavuuden vahvistamiseen

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Onnettomuuksien ehkäisy on yksi pelastuslaitoksen ydintehtävistä, ja riskien tunnistaminen tukee palvelujen kohdentamista ja vaikuttavien keinojen valintaa. Riskianalyysin kehittämistarpeina on tunnistettu muun muassa jatkuvan riskienhallinnan, palontutkinnan tietojen ja riskiperusteisen suunnittelun kehittäminen sekä yhteys pelastustoiminnan valmiuden suunnitteluun. Kehittämistyötä tehdään Uudenmaan pelastuslaitosten yhteisessä hankkeessa vuosina 2024–2026. Tulipalojen määrän puolittamista vuoteen 2030 mennessä alue pitää kuitenkin epärealistisena tavoitteena. Alueen tulipalojen määrä on laskenut hieman viimeisen kahden vuoden aikana (taulukko 8).

Taulukko 6 Tulipalojen määrässä tapahtunut muutos suhteessa asetettuun tavoitteeseen. Mukana kaikki tulipalot hyvinvointialueittain.

Alue	Verrokkiarvo (=2022)	Tavoitetaso 2030	2023 (kpl)	2023 tasaisen vauhdin tavoitteesta %	2024 (kpl)	2024 tasaisen vauhdin tavoitteesta %
Etelä-Karjala	320	160	307	102 %	295	105 %
Etelä-Pohjanmaa	563	282	512	97 %	592	120 %
Etelä-Savo	334	167	336	107 %	358	122 %
Helsinki	890	445	910	109 %	793	102 %
Itä-Uusimaa	283	142	316	119 %	209	84 %
Kainuu	197	99	167	90 %	199	115 %
Kanta-Häme	374	187	422	120 %	417	127 %
Keski- Pohjanmaa*	171	86	152	95 %	189	126 %
Keski-Suomi	523	262	559	114 %	592	129 %
Keski-Uusimaa	844	422	854	108 %	805	109 %
Kymenlaakso	477	239	464	104 %	429	103 %
Lappi	617	309	636	110 %	640	119 %
Länsi-Uusimaa	824	412	883	114 %	809	112 %
Pirkanmaa	1036	518	1009	104 %	976	108 %
Pohjanmaa*	424	212	347	87 %	329	89 %
Pohjois-Karjala	369	185	392	113 %	460	142 %
Pohjois- Pohjanmaa	853	427	862	108 %	902	121 %
Pohjois-Savo	570	285	525	98 %	662	133 %
Päijät-Häme	496	248	515	111 %	529	122 %
Satakunta	691	346	584	90 %	603	100 %
Varsinais-Suomi	1083	542	1209	119 %	1088	115 %
Yhteensä	11939	5970	11961	107 %	11876	114 %
*Kruunupyy, Luoto, Pietarsaari laskettu Pohjanmaan verrokkiarvoon						

6.2.3 Hyvinvointialueiden tulee parantaa toimintavalmiutta alueella toimintaympäristön riskejä vastaavalle tasolle

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Paloasemaverkostoa kehitetään vuosien 2024–2027 aikana, jolloin Vantaalle rakennetaan neljä uutta asemaa. Pidemmän aikavälin valmiusaikatavoitteiden korjaustoimenpiteet etenevät osittain aikataulussa. Tikkurilan valmiusaseman rakentaminen eteni suunnitelmien mukaan ja asema otettiin käyttöön lokakuussa 2024.

Hakunilan valmiusasema sai rakennusluvan 3/2024, mutta aseman paikkaa jouduttiin vielä muuttamaan. Tämän vuoksi Hakunilan valmiusasema rakennetaan viimeisenä. Toisena valmiusasemana rakennetaan Korso, joka sai rakennusluvan joulukuussa 2024.

HALI-liikennevaloetusjärjestelmän rakentaminen jatkui Vantaalla. Myös miltei kaikki alueen muut kunnat ovat ilmoittaneet osallistuvansa yhteiseen HALI-selvityksen tekemiseen.

6.2.4 Hyvinvointialueiden pelastustoimien tulee varmistaa, että väestönsuojeluun varautumiseen kohdennetut resurssit ja osaaminen ovat riittävät ja suuntautuvat lakisääteisten tehtävien toteuttamiseen

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Alue toteaa selvityksessään, että valtion rahoitus hyvinvointialueille on vasta vuonna 2028 riskien ja toimintojen edellyttämällä tasolla. Ennen riittävän rahoitustason saavuttamista henkilöresursseja ei voida kasvattaa, vaan toimintojen kehittämistä tehdään nykyresursseilla. Kaikilta osin tavoitteita ei tulla saavuttamaan lähivuosina.

6.2.5 Hyvinvointialueiden tulee kiinnittää erityistä huomiota pelastusalan työhyvinvointiin ja työturvallisuuteen

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Alue on selvityksen mukaan kiinnittänyt vuonna 2024 erityistä huomiota työhyvinvoinnin kehittämiseen ja laatinut kehittämissuunnitelma. Sen toimenpiteitä toteutetaan ja seurataan niiden vaikutuksia tulevien vuosien aikana. Vuonna 2024 otettiin käyttöön riskienhallintaohjelma, johon voi raportoida työturvallisuuspoikkeamista.

Aluehallintoviraston arvio hyvinvointialueen selvityksessä määrittämästä pelastustoimen palvelujen laadusta sekä kehittämistarpeesta:

Alue on esitellyt selvityksessään yleisellä tasolla, miten eri strategiat on huomioitu pelastuslaitoksen asiakirjoissa. Pelastustoimen valtakunnallisia strategisia tavoitteita ei ole alueella huomioitu edellisessä strategiatyössä, sillä työ alkoi ennen pelastustoimen tavoitteiden valmistumista. Hyvinvointialueen ja pelastuslaitoksen voimassa oleva strategiset tavoitteet linkittyvät kuitenkin useilta osin pelastustoimen valtakunnallisiin strategisiin tavoitteisiin. Selvityksessä ei ole tarkemmin esitelty, mitä konkreettisia toimia pelastuslaitoksessa on tehty tavoitteiden saavuttamiseksi.

Tulipalojen ja muiden onnettomuuksien ehkäiseminen on alueen yksi perustehtävä. Kehittämistarpeita riskien tunnistamiseen ja toiminnan suunnittelu liittyen on havaittu.

Onnettomuuksien ehkäisemisessä ei ole käynnissä erityisiä toimenpiteitä tulipalojen määrän puolittamiseksi. Alueen tulipalojen määrässä on tapahtunut pientä laskua viimeisen kahden vuoden aikana, mutta syitä laskulle ei voida tarkemmin osoittaa. Alue on nykytahdilla jäämässä tulipalojen määrän vähentämisen tavoitteesta. Alue pitää tavoitetta epärealistisena.

Alueella on useissa riskiruuduissa puutteita ensimmäisen yksikön toimintavalmiusajoissa, ja nämä puutteet ovat valtakunnallisessa vertailussa laajoja. Vaikka toimintavalmiutta kehitetään, paloasemien rakentaminen on edennyt odotettua hitaammin. Alueen onkin varauduttava mahdollisiin viivästyksiin laatimalla vaihtoehtoisia suunnitelmia, jotta kehittämistavoitteet saavutetaan asetetussa määräajassa. Lisäksi hyvinvointialueen tulee kehitystyössä huomioida ennakoitavissa olevat toimintaympäristön muutokset. Liikennevaloetusjärjestelmän todellisista vaikutuksista pelastustoiminnan toimintavalmiuteen olisi hyvä tuoda jatkossa esille. Pelastustoiminnan ja pelastusjoukkueen toimintavalmius on alueella hyvällä tasolla.

Alueen toimintavalmius Itä-Vantaalla on heikko, ja pelastustehtävät kuormittavat erityisesti viereistä Helsingin pelastuslaitosta koska hälytystehtäville hälytetään aina lähin yksikkö alueiden rajoista riippumatta.

Alue on selvityksen mukaan kiinnittänyt erityistä huomiota työhyvinvointiin. Tarkempia tietoja konkreettisista toimista ei ole annettu. Työturvallisuuteen liittyen on parannettu raportointia työturvallisuuspoikkeamista.

7 Pelastustoimen investointien tarve ja vaikutukset

7.1 Investointien tarve

Hyvinvointialueen tulee valita pelastustoimen osasuunnitelmaan pelastustoimen järjestämisen kannalta tärkeimmät investoinnit sekä niitä vastaavat sopimukset. Aluehallintoviraston tehtävänä on arvioida pelastustoimen investointien tarvetta. Arviossa on kiinnitettävä huomiota siihen, että investoinnit ovat riskejä vastaavan palvelutason edellyttämiä.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Hyvinvointialueella on merkittäviä puutteita pelastustoimen lakisääteisten palvelujen tuottamisessa. Puutteiden korjaaminen edellyttäne myös huomattavia investointeja, joiden tulee näkyä alueen investointisuunnitelmissa.

Alue on käsitellyt investointien tarpeita selvityksessään hyvin yleisellä tasolla ja lyhyesti. Tarpeissa on nostettu esille Kivistön uusi paloasema 2029–2030, pelastustoimen vuosittaiset ajoneuvokalustoinvestoinnit sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle kohdentuva Mäntsälän paloasemahanke.

Tuottavuutta parantavana toimenpiteenä alue on nostanut esille, että Tikkurilaan perustettu kärkiyksikkö parantaa tuottavuutta verrattuna normaaliin 1+3 henkilöstöllä olevaan pelastusyksikköön.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen alueelle rakennetaan neljä uutta paloasemaa vuosina 2023–2027 toimintavalmiuden korjaamiseksi lain edellyttämälle tasolle.

Uudenmaan pelastuslaitokset ovat hankkineet jo aiemmin yhdessä raskaan kemikaaliyksikön.

Aluehallintoviraston arvio investointien tarpeesta

Alueen merkittävimmät investoinnit kohdistuvat pelastustoiminnan toimintavalmiuden kehittämiseen ja vanhenevan ajoneuvokaluston korvaamiseen. Alue on päättänyt valmiusasemien rakentamisesta toimintavalmiuspuutteiden korjaamiseksi. Toimenpiteitä voidaan pitää oikean suuntaisina ja toteutuessaan korjaavat puutteita. Alueen antamat tiedot ovat kuitenkin hyvin yleisellä tasolla ja puutteelliset eikä tarkempaa arviota investointien tarpeista ei ole mahdollista tehdä.

Alueen selvityksessä on esitetty yksinkertaistetusti, että pelastusryhmän korvaaminen kärkiyksiköllä lisää kustannustehokkuutta. Kärkiyksikkö vaatii vähemmän henkilöstöä ja edellyttää pienempiä investointeja, mutta kärkiyksikkö ei korvaa pelastusryhmää eikä ole näin suoraan verrattavissa toisiinsa.

Yhteishankinta kemikaaliyksikön osalta on hyvä esimerkki, jollaisia tulisi jatkossa alueiden yhteishankintoina suosia, mikäli se on mahdollista.

Hyvinvointialueen tulee jatkaa toimintansa kehittämiseksi investointien suunnittelua siten, että toimintaa suunnitellaan riskiperusteisesti ja toiminnan kehittämisessä havaitut tarpeet ja esitetyt investoinnit muodostavat loogisen kokonaisuuden.

Arviota tehdessä aluehallintovirastolla ei ole ollut käytössä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen investointisuunnitelmaa.

7.2 Investointien vaikutukset

Hyvinvointialueen tulee osasuunnitelmassa arvioida investointien vaikutuksia pelastustoimen palvelujen yhdenvertaiseen saatavuuteen, laatuun ja kustannusvaikuttavuuteen. Aluehallintoviraston tehtävänä on arvioida investointien vaikutuksia.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue on esittänyt yleisellä tasolla rakennuksiin ja kalustoon kohdistuvia merkittäviä investointeja. Perusteluina investoinneille on esitetty pääasiassa toimintavalmiuden kehittäminen sekä vanhenevan kaluston korvaaminen. Tarkempia tietoja ei ole esitetty.

Aluehallintoviraston arvio investointien vaikutuksista

Aluehallintovirasto ei voi annetuilla tiedoilla tarkemmin arvioida investointien vaikutuksia. Toteutuessaan asemahankkeiden voidaan kuitenkin ennakoida parantavat alueen pelastustoiminnan toimintavalmiutta. Lisäksi kalustoon tehtävät korvausinvestoinnit ovat tarpeellisia palvelujen tason nykyisen tilan säilyttämiseksi. Toimintavalmiuden kehittäminen edellyttää myös merkittäviä kalustoinvestointeja.

Aluehallintoviraston arvio investointien tarpeesta ja vaikutuksista:

Selvitys on tietosisällöltään suppea, jotta investointien tarpeita ja vaikutuksia voisi tarkemmin arvioida. Alueen merkittävät toimintavalmiuspuutteet huomioiden voidaan kuitenkin ennakoida, että toteutuessaan asemarakennuksiin ja ajoneuvokalustoon investoiminen parantaa alueen pelastustoiminnan toimintavalmiutta.

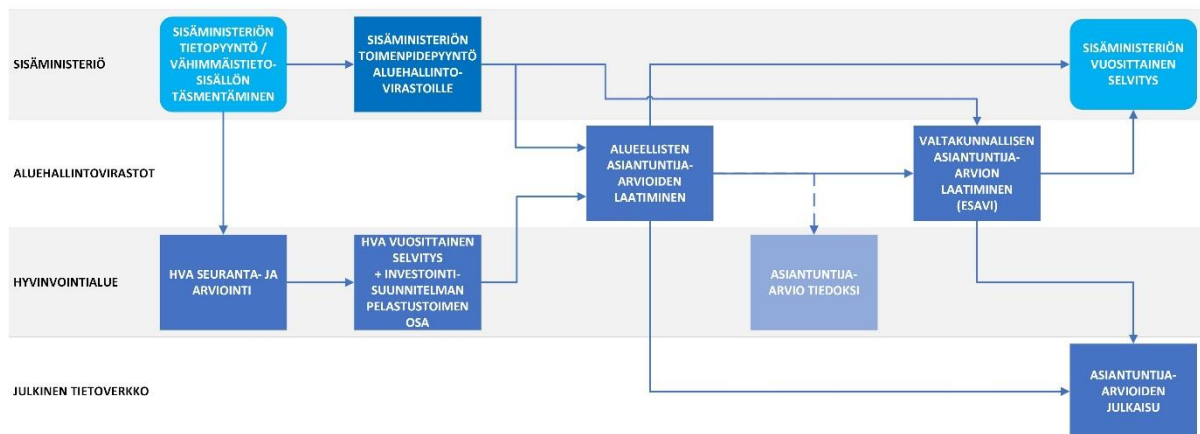
Selvityksen perusteella ei voi arvioida, onko ajoneuvokaluston uusimisen periaatteet oikeasuhtaisia tarpeeseen nähden. Investointien osalta ei ole eritelty, mikä osa ajoneuvoihin kohdistuvista hankinnoista liittyy uusien paloasemien varustamiseen. Asemarakennushankkeet ovat tarpeellisia pelastustoiminnan toimintavalmiuden kehittämiseksi, mutta niistä ei ole esitetty riittävästi tietoa niiden toteuttamisen tarkemmaksi arvioimiseksi. Hyvinvointialueen tulee jatkaa toimintansa kehittämiseksi investointien suunnittelua siten, että toimintaa suunnitellaan riskiperusteisesti ja toiminnan kehittämisessä havaitut tarpeet ja esitetyt investoinnit muodostavat loogisen kokonaisuuden.

8 Menetelmät ja laatuseloste

Arvioinnin tietopohja

Aluehallintoviraston laatima asiantuntija-arvio perustuu sekä määrälliseen tietoon että laadulliseen aineistoon. Arvioinnin keskeisen tietopohjan muodostaa hyvinvointialueen vuosittainen selvitys. Asiantuntija-arvion pohjana olevaa tilannekuvaa on laajennettu hyödyntämällä pelastustoimen tilastojärjestelmä PRONTO:sta haettuja tietoja sekä dokumenttiaineistoja järjestäjätahojen hallinnosta, toimintatavoista, suunnitelmista ja päätöksistä. Arvioinnissa on lisäksi hyödynnetty aluehallintovirastojen valvontahavaintoja ja muita kansallisten viranomaisten laskelmia ja selvityksiä.

Tietopohja arvion tekemiseksi on koottu tiiviissä yhteistyössä hyvinvointialueen pelastustoimen kanssa. Asiantuntija-arvion laatimisen prosessi on kuvassa 5.

Kuva 5 Asiantuntija-arvion laatimisen prosessi.

Tietopohjan avoimuus, saatavuus ja laatu

Tilastollinen tieto on peräisin hyvinvointialueen tekemän vuosittaisen selvityksen lisäksi pelastustoimen resurssi- ja onnettomuustilastojärjestelmästä (PRONTO), jonka aineisto muodostuu ennen vuotta 2023 toimineiden alueellisten pelastustoimen organisaatioiden sekä uusien hyvinvointialueiden pelastustoimen ylläpitämistä toimenpide- ja resurssirekistereistä. Muut tietolähteet ovat pääasiassa julkisesti ja avoimesti saatavilla olevia. Arvioinnissa käytetyn laadullisen dokumenttiaineiston tiedot on merkitty lähdeviittauksin. Tilastotiedot on poimittu suoraan rekisteristä ilman valtakunnallista tarkistusta. Aluehallintovirastojen raportit valvontahavainnoista ovat avoimesti saatavissa aluehallintoviraston verkkosivuilta.

Muusta tietopohjasta poiketen alueiden kanssa käydyt keskustelut ja niiden aineistot eivät ole julkisia. Yhteisten keskustelujen kautta alueiden edustajat ovat osallistuneet arviointiin, ja heillä on ollut myös mahdollisuus kommentoida valmistuvia arviointitekstejä.

Henkilöstön henkilötyövuosien jakaantuminen eri palveluluokkiin perustuu arvioon. Arvion tekemiseen ei ole valtakunnallista yhtenäistä ohjetta, joten eri pelastuslaitoksilla arviointi on voitu tehdä erilaisin menetelmin.

9 Liitteet

Teksti

10 Lähteet ja arvioinnissa käytetty tausta-aineisto

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen vuosittainen selvitys. 2024.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen investointisuunnitelman pelastustoimea koskeva osasuunnitelma 2026–2029.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen pelastustoimea koskeva palvelutasopäätös 2024-2026.

[Pelastuslaitosten palontutkinnan käsikirja \(2014\), Suomen Kuntaliitto.](#)

Pelastustoimen resurssi- ja onnettomuustilasto PRONTO.

[Pelastustoimen toimintavalmiuden suunnitteluohje, sisäasiainministeriön julkaisu 21/2012.](#)

Etelä-Suomen aluehallintoviraston määräys toimintavalmiudessa havaitun huomattavan puutteen korjaamiseksi. ESAVI/42160/2022.

Xxx aluehallintovirasto

Päätoimipaikka

2025